

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

— Centenarul Unirii Țărilor Române (1859—1959)
ACAD. D. PANAITESCU-PERPESSICIUS: Literatură
Unirii 1

DAN SIMONÉSCU — Infăptuirile domnitorului An
I. Cuza oglindite în folclor

SILVIA MOȘNEGUTU — Materiale bibliografice
referitoare la Unirea Țărilor Române 8

AL. DUȚU — O formă a bibliografiei militante
în timpul Unirii 11

Popularizarea documentelor plenarei C.C. al P.M.R.
din 26—28 noiembrie 1958 15

Săptămâna cărții românești 18

IN ÎNTIMPINAREA CELUI DE-AL XXI-LEA CON-
GRES AL P.C.U.S.

— O chemare către întregul activ al instituțiilor
culturale 22

Pe marginea concursului bibliotecilor de la sate 24

M. GHI BERNEA — În sprijinul activității de
larnă a bibliotecilor de la sate 27

Cititorii discută activitatea bibliotecii 29

ECATERINA ANGHEL — Rădăile colaborării 31

Cartea în sprijinul colectivităților 31

Un schimb de experiență între bibliotecile de casă 33

Unele probleme ale bibliografiei literare 36

LUCIAN TURDEANU — Despre gestiune și in-
ventarierea cărților 38

S. IONESCU-MARICA — Folioasele schimbului in-
terbibliotecar 42

BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI

Al II-lea Congres al bibliotecarilor din Republica
Cehoslovacă 43

Apelul păcii adresat bibliotecarilor din întreaga
lume 47

În lumina documentelor consfătuirii de la Constanța
Coperta 3

VA RECOMANDAM
ȘTIRI

AUG 1973

O. Gy. F. I. Marovics
Biblioteca — Könyvtár

1

1959

INST. MED. FARM. TG-MUREȘ
ORV. TUD. GYÖGYSZ. INT. M.
Bibl. centrala - Központi könyvt.
P. 6230 195

VĂ RECOMANDĂM

MARXISM LENINISM

LENIN, V. I.: Despre munca aparatului de stat sovietic. București, 1958, Ediura de stat pentru literatură poetică, 286 p., lei 4,10.

Tradusă după volumul apărut în limba rusă la Moscova în 1955, lucrarea *Despre munca aparatului de stat sovietic* este o culegere de articole, cuvântări și scrisori ale lui V. I. Lenin în care sînt arătate caracteristicile statului sovietic, stat al oamenilor muncii, sarcinile aparatului de stat sovietic și căile pentru continuarea îmbunătățirii a activității sale.

Lenin arată că aparatul de stat sovietic se deosebește în mod radical de aparatul statelor burgheze, el fiind nou, cu adevărat democratic, menit să slujească poporului, să contribuie la construirea societății comuniste. Lenin considera ca o foarte importantă particularitate a aparatului de stat sovietic strînsa lui legătură cu masele largi, legătura care asigură participarea activă a poporului la conducerea statului.

Arătînd superioritatea aparatului de stat sovietic, Lenin cerea să se scoată la iveală și să se înlăture cu hotărîre lipsurile existente în munca acestuia. O deosebită atenție a dat luptei împotriva birocratismului.

„Principala sarcină imediată în momentul de față și o foarte importantă sarcină în anii care vin — scria Lenin în 1922 — o constă în reducerea și ieftinirea sistematică a aparatului de stat sovietic prin restringerea lui, printr-o organizare mai perfectă, prin lichidarea tărăgănelii, a birocratismului și prin micșorarea cheltuielilor neproductive”.

Lucrările cuprinse în culegerea *Despre munca aparatului de stat sovietic* dovedesc în mod viu că, încă din primele zile ale instaurării Puterii sovietice, Lenin a cerut precizie și operativitate, o muncă concretă și o strictă disciplină în activitatea aparatului de stat. Indicațiile lui constituie și astăzi principii călăuzitoare în activitatea de zi cu zi

a partidelor comuniste și muncitorești, în activitatea aparatului de stat din țările puternicului și invincibilului lagăr al socialismului.

LITERATURA

ALLEG, HENRI: *Tortura*. În românește de Sofia Marian (Cu o notă bibliografică). Coperta: I. Molnar. Buc., Editura politică, 1958, 100 p. lei 2.

Henri Alleg, unul din luptătorii curajoși pentru independența poporului algerian, director al ziarului democrat „l'Alger Republicain” suspendat în 1955, fiind nevoit să cadă în mâinile parașutiștilor francezi. El povestește groaznicele torturi la care sînt supuși patrioții algerieni, relatînd propria lui experiență. Torturile la care este supus Alleg spre a-l sili să-și trădeze tovarășii de luptă, începînd cu bătaia, batjocura și umilintele de tot felul, electrocutarea pe trupul amezit, arderea la flacăra vie a extremităților corporale, înșelarea și alimentarea forțată cu apă sărată, injecții cu penthotal așa numit „ser al adevărului” care anihilează voința și conștiința victimei, precum și multe alte asemenea „mijloace științifice”, nu fac decît să reediteze trista celebritate a Gestapoului hitlerist și să atragă luarea aminte asupra metodelor criminale prin care fascismul tinde să-și impună dominația. Dar orice au întreprins bestiile coloniale ca să-l înfrîngă pe Alleg, voința dirză și neînfrîcată a acestui comunist a fost mai tare decît rafinamentul lor criminal. Deși închis în lagăr, Alleg a izbutit să transmită omenirii civilizate povestirea groaznicelor torturi pe care le-a suportat și să-și strige revolta împotriva acestor practici degradante.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R.P.R.

ANUL XII Nr. 1

IANUARIE 1959

Redacția: București, Bd. 6 Martie nr. 29 — telefon: 13.94.04

GENTENARUL UNIRII ȚĂRILOR ROMÎNE

1859-1959

Literatura Unirii

Acad. D. PANAITESCU-PERPESSICIUS

Unirea Țărilor Romîne, de la a cărei împlinire se împlinesc o sută de ani, a fost, de bună seamă, cel mai însemnat act politic al istoriei noastre naționale din secolul al XIX-lea. Raportată la evenimentele care o precedaseră, mișcarea lui Tudor și revoluția din 1848, precum și urmările binefăcătoare pe care le-a generat, s-ar putea crede că actul acesta de fundațiune, ce stă la temelie Romîniei moderne, a cunoscut participarea entuziastă a întregii obște rominești. În realitate lucrurile n-au stat tocmai așa. Jocul de șah al politicii internaționale, cu feluritele competițiuni, pe de o parte și rezistențele dinlăuntru, ale claselor privilegiate, pe de altă, au cerut o desfășurare de forțe și o concentrare a energiilor, care, și dacă au împlinit în primul plan cîteva din cele mai puternice personalități ale intelectualității noastre, un Kogălniceanu, un Negri, un Alecsandri, ca să nu mai vorbim de însuși Alexandru Ion I. Cuza, providențialul ales al ambelor Țări Romîne, n-au favorizat mai puțin mobilizarea așelei întregi „clase de modeste intelectuali, produs al noilor școli ale Regimentului Organic” despre care Nicolae Iorga scria, cu bună dreptate, că „ei, acești, sînt de părinți, mai mult săraci, de cele mai multe ori fără ranguri, vor fi, supt conducerea celorva oameni cu spirit puternic, făuritorii Unirii, pe generoasa jertfă a Moldovei lor”. Cît despre marea masă a țărănimii, căreia ședințele comisiunii agrare din 1848, conduse de luminatul dascăl de agronomie Ion Ionescu dela Brad, n-au apucat să-i stingă setea de pămînt și de dreptate socială, pe care Nicolae Bălcescu avea să le exprime cu alita limpezime și patos în broșura sa din Paris, Question économique des principautés danubiennes (1851) și care abia cu lovitura de stat a domnitorului Cuza însuși, din 1862, avea să cunoască o briză de justiție, de pe urma împroprietării, — nimeni n-a prins cu mai multă pătrundere psihologică și n-a redat cu mai multă plasticitate și elocvență, starea sa de spirit ca marele cunoscător al oamenilor și vieții de țară, povestitorul Ion Creangă. Modestele, în aparență, istorioare Ion Roată și unirea și Moș Ion Roată, cu care manualele școlare ne-au încîntat, dimpreună cu Povestea unui om leneș, copilăria, sînt, de fapt, cu mult mai mult decît excelente bucăți de lectură ale unuia din rarii pedagogi înăscuți, pe care i-a avut învățămîntul nostru. Studii, pe cît de serioase, pe atita de limpezi, adinci foraje în geologia socială a feudalității noastre, istorioarele acestea oglindesc stări de fapt întunecate, așa cum Lacul Roșu și alte iezere de munte îngăduie ochiului să pătrundă pînă în adîncurile lor, apocaliptice și misterioase. Vă amintiți, desigur, argumentele cu cari, în timpul divanurilor ad-hoc „cînd se fierbea Unirea în Iași”, cum scrie Ion Creangă, boierii unioniști și cu osebite cărturarii, încearcă să convingă și să educe pe delegații țărănilor

în rosturile și însemnătatea marelui act ce se punea la cale și cum dintre toți cel mai puțin dispus să se lase prins în mreaja arguțiilor, oricât de judicioase, era moș Ion Roată. Când în cele din urmă, și ca să frângă scepticismul acestuia, boierul procedează, pedagogicește, trecind la pilda bolovanului, pe care țărani îl urnesc abia când pun cu toții umărul, ca o dovadă, credea el, că principiul, oricum abstract, „unirea face puterea”, poate fi demonstrat printr-o operație pe teren, și când, față cu îndărătnicia țăranului dezamăgit și „tulburat de multă oboseală”, îl invită să spună el, „în legea lui”, ce și cum a înțeles lucrurile, simplitatea și hotărârea cu care Moș Ion Roată își debitează cuvântarea au ceva din noblețea, dar și din duritatea de adevăr și expresie cu care țăranul de la Dunăre al legendelor cuvintase în fața senatorilor romani: „Dă cucoane, începe el, să nu vă fie cu supărare; dar de la vorbă și pînă la faptă este mare deosebire... Dumneavoastră, ca fiecare boier, numai ne-ați poruncit să aducem bolovanul, dar n-ați pus umărul împreună cu noi la adus, cum ne spuneți odinioară că de acum toți au să ia parte la sarcini dela Vlădică pînă la opincă. Bine ar fi dacă ar fi așa cucoane; căci la război înapoi, și la pomană năvală, parcă nu prea vine la socoteală... Iar de la bolovanul d-voastră am înțeles așa; că pînă acum, noi țărani, am dus fiecare câte o piatră mai mare sau mai mică pe umere, însă acum sîntem chemați a purta împreună, tot noi opinca, o stîncă pe umerele noastre. Să dea Dumnezeu, cucoane, să fie altfel, că mie nu mi-a părea rău...” Cit de profetice aveau să se dovedească și cuvintele și bănuelile lui Moș Ion Roată se poate deduce nu numai din întîmplarea cu boierul megieș, care-l despoaie și-l necinstește, așa cum se vede din cea de a doua povestire, cînd înșuși domnitorul Cuza îi spală rușinea, sărutîndu-i obrazul pe locul unde-l scuipase boierul, dar și mai bine din tot ce avea să urmeze în ordinea exploatareii agrare, pînă la marea răscoală din 1907. În perspectiva istoriei, apologul bolovanului, așa cum îl tălmăcise Moș Ion Roată, îmbracă haină simbolică.

Însă literatura Unirii îmbracă și alte aspecte și ele se pot urmări, în primul rînd, în scrisul contemporanilor. În fruntea tuturor stă, de bună seamă, poetul care a vibrat cu toate marile evenimente ale istoriei noastre naționale, Vasile Alecsandri. Să amintim întîi de dialogul Păcală și Tindală și de populara horă a Unirii, în care munteni și moldoveni sînt imbițați să sece dintr-o sorbire îngusta a botei despărțitoare a Milcovului. Un îndemn asemănător și-n poezia unuia dintre poezii minori ai Moldovei, George Tăutu, purtător al unui strălucit nume, acela al panfletarului progresist Ionică Tăutu, de la care, din păcate, n-a moștenit și o brumă de vervă scăpărătoare, cum dovedesc versuri prozaice, ca următoarele: „Milcove, riu fără de spume, — Fără valuri de cristal — seacodată de pe lume — Căci îmi ești un ce fatal”. Cu cit mai poetic, de pildă, se exprimă Costache Negri în prefața frumoasă scrisoare ce trimite de la Minjina, în martie 1846, maiorului Costache Filipescu, munteanul, rezidînd la Filipești, în fostul județ Brăila: „Ce te-ai mai făcut, dragă Filipescule? S-ar zice că te-ai așundat în depărtatele pustii ale Americii Nu-i oare dureros, — că un pîriu (Milcovul) — să-l treci cu piciorul — are puterea tristă să ne despărțească atît de crud și pînă-ntr-atîta că ne e mai ușor să mergem la Viena ca la Brăila? Iată balaurul ce trebuie să strivim sub călcîiu, izvorul slăbiciunii noastre”. Doi ani mai firziu, în toastul ce ridică în ziua de Sf. Ștefan, 27 decembrie 1848, la Paris, în mijlocul Romînilor emigrați și al studenților, Costache Negri instrună un adevărat imn în care amintirea marelui voevod al Moldovei e împletită permanent cu leitmotivul unirii tuturor Romînilor. „Trăiască Moldova! Trăiască Valahia! Dar învrednicească-ne Dumnezeu să putem striga într-o zi: Trăiască unita Romînie! Atunci, fraților soarele luminii va pătrunde și va împrăști adîncul întuneric în care zăcem: atunci numai, vom fi ceea ce trebuie să fim, adică fiii unei singure și puternice moșii! În visurile mele înflorite se arată viitorul Romîniei. Sîntem milioane de Romîni

răzlefi! Ce ne lipsește ca să ajungem un neam tare? Unirea, numai Unirea! Să trăiască Unirea Romînilor!" Nu vi se pare că auziți, anticipat, unele din cadențele „Cîntării Romîniei“, pe care la vremea aceasta vizionarul Alecu Russo nici n-o schițase? Ce este sigur însă e că poezia unor atari perioade stilistice, fie că le semnează Negri, Kogălniceanu, Anastase Panu, Constantin Hurmuzachi, C. A. Rosetti sau cutare din frații Golești, este superioară majorității stihurilor de circumstanță, închinată unirii, atît în anii frămîntărilor diplomatice dintre 1857 și 1859, cît și după alegerea lui Cuza. „Vino Muntene, — Vin', Moldovene, — Spuneți Europei voi ce doriți — Soarta romîna — Vă stă în mîna — De voi atîrnă Romîni să fiți“ așa începe George Sion Marșul Unirii și dacă el nu se ridică la simplitatea acelor versuri, pe cît de naive pe atîta de emoționante din Mult e dulce și frumoasă limba ce vorbim, pe care copilăria noastră o recita cu încîntare, să nu uităm că nici Bolintineanu, poet, oricum de mai vaste posibilități, și nici Grigore Alexandrescu nu izbutesc pe coarda aceasta a poeziei sărbătorești. Dintre poeții minori și diletanți, excepție fac: Ion Alecsandri, colonelul și fratele poetului, a cărui Odă la Unire, tipărită într-o foaie volantă, îi pare, și este chiar, atît de frumoasă lui Nicolae Iorga, încît nu exclude colaborarea tănuită a fratelui și Ioan A. Lapedatu, brașoveanul, al cărui Apel la Unire găsește accente mai convingătoare decît ale lui Sion, Tăutu, Dăscălescu și Baroni: „Pînă cînd tot în orbire — Pînă cînd în rătăcire — Fraților să mai trăim? — Bate ora unsprezece, — Încă una de mai trece, — Și-n mormînt ne prăvălim!...“ Cu totul alta e situația lui Alecsandri, care rămîne cu întreaga lui activitate, poetică și diplomatică, singurul poet al Unirii, așa cum va fi și poetul războiului pentru nealînare. „Scumpă Moldova, țară de jale! — Ah, în ce zile tu ai ajuns! — Lasă-mă a plinge ranele tale — Căci pînă-n suflet mă simt pătruns“ — e începutul acelei lungi poeme Moldova în 1857, elegie precît și imprecăție în care tînguirea personală, prin excelență lirică, se aliază cu blestemul politic, ce proferă împotriva antiunioniștilor. Cît de reale erau prănejdile și cît de justificate imprecățiile și mai bine se vede din poema Noaptea Sfîntului Andrei, scrisă în acelaș an 1857, compoziție de izbutite ecouri folclorice, în care, printre strigoi izbiți de focul ceresc, poetul face loc și antiunionismului.

Și fiindcă am amînit de folclor, și cu regretul că nu putem stăruî asupra splendidelor pagini literare din discursurile lui Kogălniceanu, fie la alegerea lui Cuza, fie la legea improprietăririi, să terminăm tot asupra folclorului, amîntind cîteva din ecourile pe care marea personalitate a lui Cuza Vodă, le-a lăsat, în amînirea poporului. Ele datează de mai bine de jumătate de veac și au fost strînse de învățații Densușianu, Candrea și Speranția în culegerea lor Graiul nostru. „Dă l-aș fi apucat pã Cuzea, mărturisește Stan Dumîtru din Atîrnații Teleormanului, l-aș fi iubit, că iera om bun; dacă trăia n-ai mai fi văzut ciocoi. Cu timpul dăscoperia el foate“. Iar Ușa Anton Manole din Mizil: „Dă Cuzea știu c-a vînit odată icia la pod, la Brăuleanu, și era o frumusețe mare. Cuzea ăsta a dat pămînt la lume. Ș-atuncea a ieșit șata lu Iordăchiță Zapciu, că tat-su iera boier mare și șata era gălîită numa-n hîr dă frumoasă ce iera. Și iera acolo frumuseță din toată lumea: cînta lăutarii; piste o sută dă scoarțe iera pã jos așternute. Și iera un umbrar frumos făcut acolo dă n-oi mai uita, nu-ș cît oi u mai trăi. Cuzea ăsta dac-a vînit, a făcut mult ghini -n țară că iel a dat la toți oamenii pămînturi. Ferice și halat să-i fie dă sufletu lui!“

Mărturiu simple, fără de artificii de artă, însă cu atît mai emoționante ce nu se ridică, fără îndoială, la nivelul cîntecului popular despre Domnul Tudor, dar izvorîte din aceeași simțire colectivă și exprimînd sentimente de grațitudine neștearsă pentru un binefăcător al norodului, — ele nu pot lipsi dintr-o antologie de literatură consacrată Unirii.

Infăptuirile domnitorului Al. I. Cuza oglindite în folclor

DAN SIMONESCU

Maxim Gorki reconsiderind folclorul a spus în 1934: „Nu poți cunoaște adevărata istorie a unui popor muncitor fără a cunoaște creația orală a aceluia popor. Folclorul este un nedespărțit insoțitor în felul lui, al istoriei“. Creația noastră literară orală exprimă admirație mai ales pentru trei figuri din trecutul de luptă al poporului român: Negru Vodă, Ștefan cel Mare și Alexandru Ioan Cuza; pe primul îl înfățișează luptător împotriva tătarilor jefuitori, pe Ștefan, luptător viteaz împotriva turcilor, pe Cuza luptător împotriva boierimii hrăpărețe și pentru drepturile țăranilor. Pentru primii doi, poporul creator de frumos, ne-a transmis mărețe legende istorice, pentru „Cuza“ — căci așa îi zicea poporul — ne-a transmis anecdote satirice, de cum „a prins cu ocaua mică“ pe negustori, călugări și pe slujitorii abuzivi. Până astăzi a rămas în limba noastră expresia „umblă cu ocaua mică“, expresie po- trivită celor hoști și necinstiți.

Se pare că Ion Creangă a cules cel dintii tradiții istorice populare despre Cuza, transpunându-le mai târziu (1880—83) într-o formă artistică personală. Creangă a folosit tradiția populară în *Moș Ion Roată și Unirea* ca să scoată în evidență opinia țărănimii (pe care o reprezenta Ion Roată), care vedea că, așa cum se pregătea Unirea, „de sus în jos“ nu însemna prea mare lucru pentru „cei de jos“: *pină acum noi țăranii am dus fiecare câte-o piatră mai mare sau mai mică pe umere; însă acum sințem chemați a pune împreună tot noi, opinca, o slincă pe umerele noastre...“*. Țăranii, la aceste vorbe începură să murmure și ziseră: „Ia, poate că și Roată al nostru să aibă dreptate! Boierul care șezuse pe scaun, privind la țăranii care se străduiau să aducă piatra cea mare, înțe-

lese biciuirea țăranului și „luindu-i înainte cu gluma, a îngușit gălușca și a tăcut molcum“. Amintirea aceasta anecdotică — din câte știu — este singura păstrată de popor anterioară Unirii, este un epizod de la 1857, cum o numește Mihail Eminescu, care a și publicat-o sub titlul *Țăranul și Unirea*. În *Moș Ion Roată și Vodă Cuza*, Creangă ne arată ura boierului împotriva țăranului, dezlănțuită cu tot felul de persecuții și șicane, înainte, în Divanul ad-hoc și după Unire. Creangă a vrut să ne arate că *cea mai dreaptă cauză a neamului românesc: Unirea, Sfânta Unire* a fost folosită de boierime cu ură și de burghezia „liberală“ cu vorbărie demagogică; dar el a mai vrut să ne comunice și opinia țăranului despre comportarea populară a lui Cuza față de țărani și înțelepciunea lui spontană manifestată în diferite împrejurări, pentru a rădica demnitatea țăranului: Cuza în fața mulțimii sărută lui Ion Roată obrazul cel scuipat de boier.

Amintirile și anecdotele folclorice despre infăptuirile lui Cuza după 1859 sînt așa de numeroase încît ele își găsesc egal numai în tradițiile referitoare la Ștefan cel Mare.

În mai multe poezii populare de ostășie din vremea lui Cuza, găsim versuri în care scldații cheamă fetele să culeagă „floricel“ pentru ostași:

*Să le svîrlim pe șereastră,
Domnul Cuza să trăiască,
Șapte țări să stăpînească.*

(El. Sevastos: *Cințee moldovenesti*, p. 154)

Foști ostași în vremea lui Cuza fiind întrebați mai târziu de diferiți folcloriști, au

răspuns *unanim* laudînd pe Cuza că a organizat armata, că le-a făcut „muștră” și „lagăr” (adică: regulamente militare și cazărmi), că era popular și sta în mijlocul lor, mîncea la fel cu ei, purta haine simple ostășești, era un foarte bun ochitor cu pușca etc.

Cuza a fost un dușman al boierimei hrăpărețe și reacționare, un dușman al slujitorilor care se purtau rău cu poporul. Aristocrația conservatoare și cea liberală s-au unit în „monstruoasă coalțiție”, începînd cu anul 1862, și au urzit planuri, pentru sabotarea legilor progresiste și general-democrate, pe care Cuza le pregătea cu sfetnicul său Mihail Kogălniceanu.

Toate aceste realități sociale și politice se reflectă și în tradițiile istorice ale poporului, ele ocupă chiar locul cel mai întîns din folclorul referitor la „Cuza”. Astfel poporul exprimă regretul că n-a domnit mai mulți ani : „dacă mai sta Cuzea, erea ferice dă noi”

(I. A. Candrea ș. a. : *Graiul nostru*, I, p. 136).

Sau : „dacă l-aș fi apucat pã Cuzea, l-aș fi iubit, cã iera om bun ; dacã trăia n-ai mai fi văzut ciocoi, cu timpul dăscoperia el toate” (ibidem, p. 149) ; „pã conștientiari lã carte și suduia ; a dat libertate țiganilor cãri mucia pintru o fãndrã dă mãligã... ; n-ã scos din ghiarele ciocoilor” (ibidem, p. 179—180 și p. 226—227). Un țaran din Ialomița spune :

drept om a fost, pãminturi a dat, a gonit grecii și le-a luat moșiile ¹⁾, a oprit biru turcilor și multe, multe (ibidem, p. 196). Legea rurală din 1864, prin care s-a desființat iobăgia și prin care s-au dat țaranilor mici fãșii de pãmînt, a lãsat multe și bune amintiri în sufletul țaranilor :

cînd a vînit Cuzea la șaizeșpatru, am scãpat de iobăgie și dă strapoarțe ²⁾ (I. A. Candrea ș. a. : *Graiul nostru*, I, p. 202—203). Țăranii spun cã pînã la 1864 erau bătufi la curțile boierești de le crãpa chielea, dar Cuza le-a luat ghiciu (biciul) din spinare ; o tradiție spune chiar cã Mihail Kogălniceanu, mitropolitul și Cuza au

îngropat cu ceremonie biciul bătăuș, desființînd astfel bătăia (revista *Ion Creangă*, VI, 1913, p. 302—303 și I. A. Candrea ș. a. *Graiul nostru*, I, p. 241).

Un contemporan cu Cuza spune cã domnitorul avea obiceiul sã adreseze boierilor alegători scrisori, amintindu-le „de dreptate, egalitate, fraternitate, progres” (vezi : P. Danilescu : *Alexandru Ioan I. Cuza în tradiția populară*, Craiova, 1909, p. 11). Amintirile poporului confirmă spusele altui contemporan : *Ci.zea... a pus bir pe toți : boieri, țigani, rumîni... — sau : aștia (adicã boierii) nu plãtea nici o dajdie, numai aii de jos plãtea. De cînd a vînit Cuza li s-a înfundat și lor, li-a dat și lor griji*, (I. Candrea, *Graiul nostru*, I, p. 178—219).

Numeroase anecdote populare povestesc cu umor de travestirile lui Cuza în chip de cerșetor, de țaran, de soldat etc. pentru ca sã prindã pe circiumarii cei necinstiți care vindeau cu „ocaua micã”, în loc sã vindã cu „ocaua lui Cuza”. Travestit în cerșetor apãrea Cuza pe la mînãstiri, de unde era alungat sau rãu gãzduit de cãlugãri. Urma pedepsirea lor cu confiscarea banilor gãsiți la mînãstiri, pe care apoi îi da celor sãraci, le lua moșiile în folosul statului ; sînt tradiții și anecdote care aratã asemenea apariții ale lui Cuza travestit în cerșetor, la mînãstirea Ciolan și episcopia din Buzãu, la mînãstirea Neamț (vezi revista „*Ion Creangă*”, VII, 1903, p. 40—41 ; I. A. Candrea... opt. cit., p. 233 și 440—442).

Cum era și natural, defronarea lui Cuza de cãtre coalțiția burghezo-moșiereascã a provocat în amintirea poporului multã întristare. Poporul transfigureazã în spiritul imaginației populare plecarea lui din palatul domnesc : *l-a zgõnit*, din tron, l-a învãlit în cearșaf într-un rãdvan și l-a luat la goanã. Prin Tecuci circulã tradiții care atribuie lui Ion Brãtianu aștitat și plãtit de boierime, intenția de a fi vrut sã-l împușce pe Cuza (I. A. Candrea, *op. cit.* p. 309 și 398).

La vestea morții lui Cuza (a murit în Germania, la Heidelberg, la 23 mai 1873), țăranii l-au plîns, *din om în om*, s-a dus vestea cea tristã în tot poporul, iar oamenii cã-

¹⁾ Aluzie la legea secularizării averilor mănãstirești (1863), confiscate pînã atunci de mănãstirile din Atos și Orientul apropiat.

²⁾ Aluzie la „transporturile” (podvezile) de lemne, piatrã, grîne, ș. a. pe care țăranii le făceau gratuit pe moșiile boierești.

ceau în ganunchi și cu lacrimile-n ochi, săru-
tau șinele trenului pe unde trecea trupul lui
Cuza Vodă" (relatare populară în revista *Ion
Creangă*, VII, 1903, p. 37).

Poporul a răsplătit cu ce a putut atunci pe
domnitorul Cuza, pentru faptele lui patrio-
tice, pentru iubirea ce acesta a arătat po-
porului „de jos“, pentru lupta lui dirză împo-
triva lacomilor boieri; poporul l-a făcut
nemuritor în tradițiile și amintirile lui isto-
rice. Când Dimitrie Sturdza, șeful partidu-

lui liberal, trădătorul lui Cuza în noaptea de
11 februarie 1866, a refuzat ridicarea unei
statuii lui Cuza, pe motivul că un asemenea
monument „e un pericol pentru dinastie și
pentru liniștea țării“, țărani au adunat ban
cu ban și i-au ridicat statuii în mai multe
sate, justificând că Vodă Cuza a fost *bunul
lor părinte*³⁾

³⁾ M. Savel, *Domnia marelui domnitor român
Alexandru Ioan I. Cuza*, Bacău, 1911, p. 175.

BIBLIOGRAFIE

Recomandăm următoarea listă bibliografică selectivă cititorilor noștri și bibliotecari-
lor, care, cu prilejul aniversării centenarului Unirii, vor vrea să-și îmbogățească
cunoștințele despre Alexandru Ion I Cuza și înfăptuirea Unirii. Dau o atenție mai mare
bibliografiei folclorice, pe care mi-am întemeiat studiul de mai sus.

I. ISTORIE

- KOGĂLNICEANU, M.: Discurs la alegerea lui Alexandru Ion Cuza ca domnitor al
Principatelor Unite (în M. Kogălniceanu, *Scrieri alese*. Ediție
îngrijită de Dan Simonescu. Ed. II, Tirajul al II-lea. București,
E.S.P.L.A., 1958, p. 304—305).
- KOGĂLNICEANU, M.: Discurs asupra proiectului de constituție a Principatelor Unite
(în M. Kogălniceanu, *Scrieri alese*, ed. citată mai sus, p.
306—310).
- KOGĂLNICEANU, M.: Îmbunătățirea soartei țăranilor (în M. Kogălniceanu, *Scrieri
alese*, ed. cit., p. 315—381).
- KOGĂLNICEANU, M.: D zrobirea țiganilor, stergerea privilegiilor boierești, emancia-
rea țăranilor (în M. Kogălniceanu, *Scrieri alese*, ed. cit., p.
382—434).
- SAVEL, M.: *Domnia marelui domnitor român Alexandru Ion I Cuza și epoca
glorioasă a românilor*. Ediția a II-a. Bacău, 1911, 176 p.
- XENOPOL, A. D.: *Domnia lui Cuza Vodă. 1859—1866*. Partea întâia și Partea a
doua. (în A. D. Xenopol. *Istoria românilor din Dacia Traiană*. Ed.
III-a, revăzută de autor. Vol. XIII și XIV. București, Ed. „Cartea
românească“ (1930), 252 p. și 248 p.).
- *Istoria R.P.R. Manual pentru învățământul mediu*. (Ed. a III-a).
Sub redacția acad. Mihail Roller. București, Ed. de stat di-
dactică și pedagogică, 1952, 347 p.
- BORȘ, LUCIA: *Doamna Elena Cuza*. București, Casa Școalelor, 1944, 283 p.
- BERINDEI, DAN: *Frământările grănicerilor și dorobanților în jurul formării taberei
de la Florești (vara anului 1859) — în Studii, X (1957), nr. 3,
p. 113—133.*
- BERINDEI, DAN: *Știri noi cu privire la Mircea Mălăeru și la mișcarea țărănească
(din 1862), în Studii, VIII (1955), nr. 4, p. 25—101.*
- BERINDEI, DAN: *Frământări politice și sociale în jurul alegerii domnitorului Cuza
în Țara Românească, în Studii, VIII (1955), nr. 2, p. 51—74.*

II. AMINTIRI, TRADIȚII ȘI ANECDOTE POPULARE

- CREANGA, ION : Moș Ion Roată și Unirea, Moș Ion Roată și Vodă Cuza (în Creangă, Ion : Amintiri din copilărie. Povestiri și povești. București, ESPLA, 1956, p. 142—154).
- MIHĂILESCU, S. : (Versuri populare de cătănie), în Șezătoarea, I (1893), p. 50—51, nr. 44.
- TEODORESCU-KIRILEANU, S. : Cuza Vodă în Șezătoarea, VII (1903), p. 36—41. Folosește culegeri vechi: Elena Sevastos, Cîntece moldovenești, p. 154 și S. Fl. Marian, Poezii populare romine din Bucovina, II, p. 64, precum și culegeri proprii din Zorleni, Baia, Broșteni (Moldova).
- VASILIU, AL. : Cîntec ostășesc din vremea lui Cuza Vodă, în Șezătoarea, XII (1912), p. 95—96.
- TUȚESCU, ST. ST. : Banii lui Cuza Vodă, în Ion Creangă, III (1910), p. 174.
- MOISEI, AL. : (Amintiri istorice populare despre Cuza Vodă), în Ion Creangă, VI (1913), p. 302—303, nr. 256—259.
- MOISEI, AL. : Cuza cismar, în Ion Creangă, VI (1913), p. 176—177.
- LUPESCU, AL. : Mînzul lui Cuza, în Ion Creangă, X (1917), p. 101—102.
- CANDREA, I. A., DEN-SUȘIANU, OV. SPE-RANȚIA, IH. D. : Graiul nostru. Texte din toate părțile locuite de romîni. Vol. I. România. București, 1906—1907, p. 7, nr. VIII (organizator de armată)⁴; p. 8, nr. XII (organizator de școli); p. 118, nr. III (armată); p. 136, nr. III (dreptate socială); p. 142, nr. IV (idem); p. 145, nr. VIII (armată); p. 146, nr. XI (inspecție în țară); p. 148, nr. XVI (armată); p. 149, nr. XIX (dreptate socială); p. 162, nr. XXII (dușman al ciocoilor); p. nr. XXXI (dușman al călugărilor greci); p. 178, nr. V (pămînt țărănilor); p. 179—180 (dezrobesc țigani); p. 196, nr. I (ciocoi spurcați 1-au mîncat fript); p. 202—203, nr. XIII (desființează iobăgia); p. 217, nr. XII (a dat pămînt țărănilor); p. 219, nr. IV (a pus pe boieri la bir); p. 221, nr. VIII (sfătuieste pe țărani să cultive porumb, grîu, fasole); p. 223, nr. XII (sfătuieste pe țărani să nu cumpere bumbac, ci mai bine să cultive cînepă și in); p. 226—227, nr. XVIII (pedepsește pe slujbașii care se purtau rău cu poporul); p. 233, nr. XXVII (strică breslile și ridică banii mănăstirilor); p. 241, nr. XLIV (a desființat bătaia); p. 309, nr. XLIII (la „abdicare”); p. 321, nr. XVII (crîșmar prins cu ocaua mică); p. 335, nr. XXXII (armată); p. 359, nr. XIII (în inspecție cu „Rîșic pașa”); p. 398, nr. XXX (complotul boierilor în frunte cu Brătianu împotriva lui Cuza); p. 440—442, nr. II (rade un popă).
- DANILESCU, PETRE : Alexandru Ion I Cuza în tradiția populară. Povești și anecdote culese de... vol. I. Craiova, 1909, 64 p. — Culegeri din publicații ca „Moldova de sus”, nr. 11/1909, „Lupta pentru viață”, nr. 2/1905, dar și multe culegeri proprii din Iași, Zorleni, Vinători-Neamț, Craiova, Sălcuța, Izvoarele, Bărbătești, Mangalia, Muscel.
- RĂDULESCU-CODIN, C. : Legende, tradiții și amintiri istorice adunate din Oltenia și din Muscel. București, 1910, p. 105—106 și 119 (nota 140).

⁴ În această carte textele n-au titluri, ci numai numere reluate de la I, la fiecare județ, de aceea, am pus între paranteze tema tradiției respective.

MATERIALE BIBLIOGRAFICE REFERITOARE LA UNIREA ȚĂRILOR ROMÎNE

SILVIA MOȘNEGUȚU

*bibliotecar principal la Biblioteca Centrală
Universitară „M. Eminescu” — Iași*

Biblioteca Centrală Universitară din Iași, întemeiată acum mai bine de un veac (în anul 1839) deține un imens material de epocă, periodice și cărți apărute în perioadele de pregătire și consolidare a Unirii. Serviciul bibliografic al acestei biblioteci s-a gândit să pună acest material la dispoziția celor interesați, întocmind în acest scop o lucrare bibliografică în cinstea aniversării Unirii.

Lucrarea este alcătuită pe tema **Beletristica Unirii Țărilor Române**, Serviciul nostru a intenționat să prezinte o lucrare bibliografică completă, incluzând atât materialul istoric cit și cel literar. Vastitatea materialului aflat în bibliotecă ne-a silit să renunțăm la aspectul istoric, ocupându-ne numai de cel literar, întrucât este deosebit de bogat reprezentat în această perioadă, reflectând cu fidelitate întreaga luptă dusă de partizanii inflăcărați ai Unirii. Pentru a nu păgubi totuși pe cei interesați și de aspectul istoric, am alcătuit un fișier care conține 265 titluri de cărți și broșuri, la care s-a trecut și cota topografică. Pentru evidența periodicelor timpului am întocmit o listă de titluri.

Întreaga lucrare este formată dintr-un fișier și o listă de recomandare, despre care ne vom ocupa în cele ce urmează.

Fiind vorba de o bibliografie de evidență și înregistrare, ne-am străduit să menționăm în fișier toată literatura timpului, apărută întâi în periodice și apoi în volum, precum și literatura scrisă din perioada de după Unire pînă în zilele noastre.

Fișierul are un caracter documentar, adresându-se unui cerc restrîns de cititori ca: cercetători științifici, profesori, etc.

Alcătuirea fișierului a necesitat o muncă asiduă, deoarece majoritatea lucrărilor literare apărute în periodice sau ediții princeps, sînt scrise în alfabetul chirilic de tranziție, iar pentru întocmirea adnotărilor a trebuit ca fiecare lucrare literară să fie citită în întregime.

Întrucît edițiile princeps și materialul din periodice este mai anevoios de cercetat am indicat pe aceeași fișă și un al treilea izvor bibliografic și anume, cea mai bună ediție modernă, aprecierea noastră avînd la bază următoarele criterii: dacă volumul cuprinde o prefață interesantă, scrisă de însuși autorul volumului, cum este de pildă ediția de **Teatru** a lui Vasile Alecsandri din 1875; dacă volumul conține o prefață a unui scriitor sau critic de seamă, cum e cazul, de pildă, a prefetei de la volumul poezilor Văcărești, scrisă de Ion Ghica.

În felul acesta, aceeași fișă oferă cititorului trei posibilități de documentare: mai întâi periodicul în care a fost publicată opera literară pentru prima dată, a doua posibilitate este ediția princeps, ultima fiind ediția modernă selectată după criteriile arătate.

Iată doar două exemple de asemenea fișe:

1) Alecsandri, Vasile: **Hora Unirei**. [Versuri]. În. — *Stéoa Dunării*. [Iași], II (1856) nr. 31 (9 iunie), p. 124 [a.c. tz.]. Vezi și **„Hora Unirei 1857”**. În vol. Vasile Alecsandri. *Poesii*. Vol. 2 Mărgăritărele (1852). București, 1875, p. 135—137. Vezi și: **Chora Unirei** (Paroles de V. Alecsandri, musique de Ch. Miculi) [Note și texte]. [La muzeul Unirii — Iași].

2) Creangă Ion : **Moș Ion Roată** [Proză] — Convorbiri Literare, XIII (1885) nr. 11 (1 febr.) p. 456—459. Vezi și **Moș Ion Roată și Cuza Vodă**. În vol. **Două istorioare prea frumoase din Viața lui Cuza Vodă**, Craiova, 1893, p. 315. Vezi și : **Ion Roată și Vodă Cuza**. În vol. L. Mrejeriu, S. T. Kirileanu, Gh. Popescu-Vinători : **Cuza Vodă, Istorisiri pentru popor**. Piatra-Neamț, 1909, p. 92—94.

Am dat aceste două exemple de fișe pentru a sublinia că în cazul în care o operă a apărut în ediții sub diferite titluri, ele au fost indicate pe aceeași fișă.

Materialul este repartizat în fișier după cele trei mari genuri literare : **Versuri, Proză, Teatru**, fișele fiecărui gen fiind așezate în ordinea alfabetică a autorilor. În cadrul aceluiași autor, criteriul ordonării fișelor a fost cel cronologic. Am adoptat acest criteriu și nu cel alfabetic, pentru a se putea urmări mai lesne evoluția evenimentelor istorice, așa cum s-au reflectat în creația artistică a scriitorului respectiv.

Ca punct de plecare în cercetarea materialului pe baza căruia am întocmit fișierul tematic amintit, a fost luat anul 1830, an în care poetul Iancu Văcărescu a scris poezia **La Milcov**.

Materiaul cuprins în fișier se împarte în patru mari perioade și anume : 1830 — 24 ianuarie 1859 ; 24 ianuarie 1859 — 11 februarie 1866 ; 11 februarie 1866 — 23 august 1944 ; 23 august 1944 — 24 ianuarie 1959.

Perioada 1830—1859

Producțiile literare din această perioadă reflectă visul Unirii țărilor surori — și care apare când întunecat, în lupta aprigă cu dușmanii Unirii, când luminos și plin de speranțe. Propaganda, strigătul de alarmă, îndemnul la luptă, sint caracteristicile principale ale scrierilor din această perioadă. De aceea și adnotările la aceste scrieri sint mai ample, cu descrieri mai

amănunțite ale subiectelor, spre a se putea diferenția mai ușor unele de altele, tema fiind aceeași : lupta pentru redobândirea conștiinței naționale și îndemnul la unire.

Acum apar numele marilor scriitori ai începuturilor literaturii noastre moderne, ca Iancu Văcărescu, Vasile Alecsandri care, de la inflăcăratul marș **Deșteptarea României** scris în focul luptelor din 1848 în Ardeal, pînă la poezia : **Cuza Vodă 3/15 mai 1873**, va cînta în versuri pline de adîncă măiestrie artistică diferitele aspecte pe care le-a întrupat Unirea ; Grigore Alexandrescu, Cezar Bolliac, Dimitrie Bolintineanu, Alecu Donici, Costache Negri care militează prin scrierile lor pentru cîștigarea maselor în favoarea Unirii. Întîlnim de asemenea numele scriitorilor C. D. Aricescu, G. Barozzi, G. Crețeanu, N. T. Orășanu, G. Sion, G. Tăutu sau numele lui Alexandru Sihleanu pe care marele Eminescu în entuziasmul său patriotic îl numea „liră de argint”.

În teatru, aceeași autori : Vasile Alecsandri, V. T. Orășanu, Constantin Caradaș sau Mihail Pascali, iar în proză, printre alte nume mai puțin cunoscute, acelea ale lui Dimitrie Ralet și Costache Negri. Operele acestor scriitori sint publicate în majoritatea lor pentru prima dată în periodicele timpului, în volum apărînd un număr destul de mic.

Întîlnim titluri de periodice ca : **Foaie pentru minte, inimă și literatură** a lui G. Bariț de la Brașov ; **Foiletonul Zimbrului** — Iași ; **Steaua Dunării Iași** ; **Concordia** — București, **România**, Buc., **Opiniea—Paris**, apoi : **Zimbrulu și Vulturulu** — Iași ; **Stéoa Dunarei Zimbrulu și Vulturulu** — „Romînul” etc. — toate scrise în alfabetul chirilic de tranziție.

Perioada 1859—1866

Etapa a doua, 24 ianuarie 1859 — 11 februarie 1866, este perioada înfăptuirilor din timpul domniei lui Cuza, pe tărîm politic, economic și cultural : Unirea Țării

lor Romîne de la 24 ianuarie 1859, re-
nașterea definitivă a Unirii în 1865, lovi-
tura de stat din 2 mai 1861, realizarea vo-
tului universal, înfăptuirea legii rurale din
1864, secularizarea averilor mănăstirești.

În această perioadă, pe lângă numeroși
scriitori mai puțin cunoscuți, întîlnim din
nou pe Grigore Alexandrescu, Cezar Bol-
liac, Matei Millo, C. D. Aricescu, C. Ba-
ronzi, G. Crețeanu, G. Tăutu, B. P. Haș-
deu etc. În proză aceiași Cezar Boliac,
N. T. Orășanu, iar în teatru printre alte
nume, acelea ale lui Alecsandri, Aricescu,
Mihail Pascali ș.a.

Acum apar vestitele discursuri ale lui
Mihail Kogălniceanu, cu prilejul alegerii
lui Cuza ca domn, sau cu prilejul îmbu-
nătățirii soartei țaranilor.

Reviste mai importante din această pe-
rioadă, care au publicat operele acestor
scriitori, au fost: **Stéoa Dunarei Zimbrulu**
și Vulturulu — Iași, **Buciumul** — Buc.,
Romînul — Buc., **Trompeta Carpaților** —
Buc., **Poporul** — Iași, **Viitorul** — Buc.,
Trecutul — Iași, **Ghimpele** — Buc., **Foia**
de istorie și literatură de sub redacția lui
Bogdan Petriceicu Hașdeu — Iași, etc.

Perioada 1866—1944

Perioada a treia se caracterizează prin
regretul maselor pentru detronarea dom-
nitorului și ura față de trădătorii care au
pus la cale complotul. Ia naștere o litera-
tură de evocare a evenimentelor trecutu-
lui, scrisă cu prilejul sărbătoririi în
fiecare an a zilei de 24 ianuarie. Aceste
sărbătoriri vor culmina cu împlinirea în
anul 1909 a 50 de ani de la Unire,
bogat oglindită în literatura și arta
timpului.

În această mare perioadă întîlnim amin-
tiri ale marilor noștri clasici despre
Al. Ion Cuza, povestiri și anecdote legate
de faptele Domnitorului. De pildă: Ion
Creangă, scrie cunoscutele: **Moș Ion**
Roată și Unirea și Moș Ion Roată și
Cuza Vodă; I. L. Caragiale amintiri des-
pre vizita Domnitorului la școala unde

învățase cînd era copil și care poartă
titlul semnificativ: **Peste 50 de ani**, schi-
ța **Jertfe patriotice**, în care tot I. L.
Caragiale ne vorbește despre pregătirea
conspirației din 10 spre 11 februarie 1866,
sau anecdota **Cuza Vodă și Mihail Kogăl-
niceanu**. Poetul Alexandru Vlahuță scrie
povestirea **Părintele Nil** al cărei subiect
este secularizarea averilor mănăstirești
săvîrșite de Domnitorul Cuza.

Apar acum povestirile maestrului Mi-
hail Sadoveanu „**Cuza Vodă**“, „**Domnul**
poporului“ și „**Legenda lui Cuza Vodă**“
— mărturii vii ale dragostei poporului
nostru pentru fostul Domnitor.

Tot acum se tipăresc și romanele
populare despre Domnitorul Cuza, scrise
de Vasile Pop sau G. Frunză, ambele
intitulate semnificativ: **Cuza Vodă**, mare
roman popular, etc. Cu prilejul semicen-
tenarului, scriitori ca Barbu Delavrancea
au rostit discursuri de o înaltă valoare
artistică, consemnate de presa vremii.

Această etapă desfășurîndu-se pe o
perioadă mare, cuprinde foarte nume-
roase titluri de publicații periodice care
s-au ocupat de problema Unirii. Pentru
alcătuirea fișierului, ne-am oprit numai
asupra unora dintre titlurile mai impor-
tante și mai ales asupra celor care au
apărut în anul 1909, cînd s-a sărbătorit
semicentarul Unirii. Cităm pe cele din
care am cules material literar: **Universul**,
Dimineața, **Minerva**, **Adevărul**, **Cuza Vodă**,
Convorbiri Literare, **Adevărul Literar și Ar-
tistic**, **Viața Romînească**.

Perioada 1944—1959

Fișierul nostru va fi completat cu
materialul contemporan referitor la Unirea
Țărilor Romîne cu prilejul apariției lu-
crărilor, pe care scriitori noștri le-au pre-
gătit în cinstea aniversării a 100 de ani
de la Unire.

Intrucît acest important eveniment —
Unirea Țărilor Romîne — trebuie să fie
cunoscut de întreg poporul nostru, ser-
viciul nostru a întocmit, în afară de fi-

șierul despre care am vorbit mai sus, și o listă de recomandare care se adresează maselor largi de cititori. Ea este compusă din 40 de titluri și cuprinde titlurile celor mai reprezentative opere despre Unire apărute în literatura noastră. Lista recomandă cele mai noi ediții apărute după 23 August 1944, însoțite de prețioase studii introductive sau prefețe cu privire la scriitorul și opera respectivă.

Și în această listă de recomandare, s-a urmat același criteriu de repartizare pe genuri: **Versuri, Proză, Teatru**, în cadrul fiecărui gen ordinea sistematizării fiind cea alfabetică. Considerăm că prin această listă de recomandare am reușit să prezentăm publicului larg un prețios izvor de informație cu privire la principalele aspecte ale Unirii Țărilor Romine reflectate în beletristică.

O formă a bibliografiei militante

Presă românească din timpul Unirii oglin- dește în chip viu frământările prin care au trecut țările românești înainte de făptuirea actului de la 24 Ianuarie. Mai puternic se profilează atitudinea ziarelor unioniste, care, suprimate sau silite la exil, nu au încetat să combată grupul conducător dornic să săvârșească alegerile pentru Divanuri sub teroare, cu intenția de a înăbuși năzuințele marelui mase a populației, care, ridicând steagul de la 1848, vedea în Unire începutul unei ere de reforme și sfârșitul veacurilor de împilare feudală. În aceste publicații, lupta ia diverse forme, căutând, în cadrul articolelor de informare al luptei de opinie sau al propagandei, să lumineze și să mobilizeze pătriți cât mai largi ale populației. În zărele unioniste, dar mai ales în cele conduse de oameni cu o pregătire mai bună științifică, propaganda se extinde și asupra

recenziilor și a prezentărilor de publicații, rubrica obișnuită a anunțurilor de noi tipărituri sau de articole și cărți referitoare la țara noastră, transformându-se, — putem afirma păstrind proporțiile, — într-un buletin bibliografic de recomandare care popularizează, combate sau descrie publicațiile cu teme care dezbat preocuparea majoră a epocii: Unirea. Este limpede, pentru cercetătorul presei din această vreme (în special 1855—1858), că materialele din zăre și deci și anunțurile bibliografice se axează pe această temă.

De bibliografierea cărților ne-am ocupat cu alt prilej; în rândurile ce urmează schițăm o altă formă de bibliografie caracteristică epocii: revista presei sau revista revistelor.

Dacă în cea de a doua jumătate a veacului trecut burghezia se afirmă din ce în

ce mai puternic,¹⁾ înfățișându-se ca o clasă care începe să formeze opinia publică, să aibe „conștiința importanței sale în Stat și să cunoască de ce mare utilitate, concursul său și influența sa politică va fi pentru progresul ideilor și a luminilor“²⁾, așa cum se arăta în ziarele epocii, această afirmare se lega și de o încurajare a presei care-i slujea scopurile.³⁾ Trecînd peste interesele limitate ale acestei clase, spirite luminate din generația de la 1848, redactori ai unor ziare ca **Steaua Dunării, România literară, Românul, Dimbovița** ș. a., duc propaganda aceasta mai departe, legînd înfăptuirea Unirii de un șir întreg de reforme ce nu mai puteau întîrzia. În concepția acestora „jurnalul este cartea poporului, scena pe care se înfățișază viața lui politică și morală, este într-un cuvînt agentul cel mai energetic al civilizației moderne“.⁴⁾ „Prin mijlocu publicității și printr-o discuțiune bine cugetată, înțeleaptă și fără pasiune asupra tuturor chestiunilor de interes general, ca un adevărat organ al acestor interese, presa va lumina și va forma opiniunea publică“, arată un alt ziar.⁵⁾ În această perspectivă presa devenea, în mîini luminate, un prețios instrument de luptă și ziarul **Timpul**, de exemplu, recapitulînd neputințele ziaristicii romînești de pînă atunci de a-și împlini menirea, scoțea potrivit momentul pentru a porni o nouă luptă: „toate ne încurajează și ne îndeamnă la lucru, drepturile noastre se discută azi de cei dintîi diplomați ai Europei...“⁶⁾.

Intr-adevăr interesul arătat de publicității străini pentru țările romînești se accen-

tuase și desigur că lucrările acestora — cărți, articole sau broșuri — necesitau un răspuns sau un comentariu. Aceasta cu atît mai mult cu cît mare parte fuseseră scrise tocmai la sugestia unor romîni din țară sau din exil, iar, pe de altă parte, unele conțineau date eronate sau intenționat deformatate ce se cereau corectate și combătute. Un interesant tablou al acestei publicistici îl face E. Bussueceanu într-o dare de seamă privitoare la „Jurnalismul strein asupra Principatelor“⁷⁾: „De cînd în 1854 armile Rușești trecură Prutul și intrară în Moldo-Romînia, jurnalele Europene primiră o impulsione oarecare, de la cabinetele lor, și căutară a se interesa mai mult de soarta acestor țări. Inceputul resbelului și actele memorabile ce se săvîrșiră pe țărmii bătrînului Danubiu, mări din ce în ce importanța acestor pămînturi și atraseră asupra-le, mai cu seamă privirile publiciștilor. Pentru prima oară, mulți din acești oameni distinși, căutară pe hartă să vază unde cad aceste țări și allu căroro imperiu sunt ele vasale. După aceasta ca cînd le-ar fi fost știut și studiat istoria lor politică și socială de secolii, începură alle discuta drepturile și a vorbi în numele lor dinaintea lumii. Cu toate nea, mai multe din aceste însemnate foi periodice au dat de capitală a Moldaviei Bucureștii și de a Romaniei, Galațul, nimic nu le oprea a face înaltă politică și a regula într'un mod definitiv și după a lor plăcere soarta bietelor țării Romîne...“

În asemenea condiții au început să apară în presa din preajma Unirii Țărilor Romîne

¹⁾ Dacă la 1850 nu exista în vocabularul romînesc cuvîntul „burghezie“, după cum constată N. Deleanu în articolul **Presa în slujba Unirii din Presa noastră**, 1957, 5, p. 26, la 1857—58 acest termen era consacrat, ziarele publicînd studii întregi privitoare la „burghezie“ (vezi **Romîniul II**, 1858), 9, p. 34 și urm.: **Seculul I** (1857), 50, p. 1—2, etc.).

²⁾ Tot burgesia de E. Angelescu, în **Seculul I** (1857), 52, p. 1—2.

³⁾ „Clasa neguțătoarească /.../ a început de cîțva timp a se arăta foarte zeloasă prin concursul său la tipărituri de cărți și la publicații de jurnale“, în **România**, 1857, nr. 5.

⁴⁾ **România**, I (1857), 1, p. 1.

⁵⁾ **Naționalul**, I (1858), 35, p. 133.

⁶⁾ **Timpul**, I (1856), 1, p. 1.

⁷⁾ **Seculul I** (1857), 32, p. 1—2.

acele scurte prezentări sau dări de seamă asupra jurnalisticii străine ce se preocupa de țările noastre, forme ce pot fi socotite ca premergătoare ale bibliografierii periodicelelor (revista presei, revista revistelor). Ele se încadrează în bibliografia militantă ce s-a dezvoltat în lupta politică din acest răstimp.

O bibliografiere sistematică a periodicelor românești a schițat-o Kogălniceanu, despre care s-a spus, pe bună dreptate că „a introdus la noi stilul științific“⁸⁾ în notele din revista lui Vasile Alecsandri, **România literară**, care dacă nu ar fi fost înăbușită de cenzura boierilor, ar fi ajuns la forme foarte avansate de bibliografie critică. Astfel în articolul **Jurnalismul românesc**,⁹⁾ Kogălniceanu analizează cele 6 ziare mari din țările românești, anunțând pe al său propriu, prin sublinierea necesității unui ziar, care să apere „driturile Prințipatelor“ în fața presei străine, „care zilnic se ocupă de Români, însă mai totdeauna într-un chip ignorant sau ostil“. De asemenea el oferă o privire de ansamblu asupra **Calendarelor anului 1855**, al căror rol educativ îl subliniază cu tărie.¹⁰⁾ În aceeași revistă la rubrica „**Bibliografie**“ sînt prezentate și recomandate, în note scurte „**Patria**, foaie politică, literară și industrială, redijată în București“, „**La Presse d'Orient**, jurnal politic, industrial și literar“ — recomandat pentru caracterul său prounionist și atitudinea sa favorabilă revoluției în anii 1848—1849 — și în sfîrșit, pe o întregă coloană, la loc de cinste: „**Steaua Dunării**“.

⁸⁾ Andrei Oțetea, **Introducere**, la Mihail Kogălniceanu, **Opere**, t. I, Buc., 1946, p. 42.

⁹⁾ **Jurnalismul românesc**, p. 52—54, 66—67, 77—78.

¹⁰⁾ „Cu părere de rău videm că în anii aceștia unii editori de Almanahuri romîne s-au înșelat a publica asemenea proaste compuneri ca **Profețiile lui Kazamia**. Misiă Almanahurilor, cartea cea mai poporală în toate țările, este de a lumina și a moralisa, iar nu de a răspîndi prejudețe, superstiții, pseudo-profeții“, pag. 25—26.

Pe urmele acestei tradiții, C. A. Rosetti continua în **Romînul**, tot la rubrica „**Bibliografie**“, recomandarea revistei științifice a doctorului Barach, **Isis** sau **Natura**, iar E. Bussueceanu realiza în **Seculul**, o prezentare sintetică a presei din exil în articolul „**Jurnalismul român în streinătate**“.¹¹⁾

Atenția acordată materialului publicat de presa străină în problema Țărilor Romîne, a condus pe ziaristii romîni la înființarea unei rubrici, care s-a încetățenit în mai toate jurnalele unioniste. Ea s-a născut în primul rînd, din nevoia de informare ziaristică, care i-a silit pe redactorii romîni să adauge obișnuitelor „Știri din afară“ și o altă rubrică în care să prezinte nu numai știrile sau părerile ca atare, dar să le și lege de publicația sau persoana care le-a emis, recenzînd așadar publicația însăși.¹²⁾ Forma aceasta de bibliografiere a luat, de regulă, titlul: **Presa europeană în problema Principatelor**, cum o regăsim în **Steaua Dunării** din 1856, 4 dec., p. 38—39, 1857, 28 aug., p. 163 etc., sau în **Romînul** din 1858, 16/28 dec., p. 413 și 25 dec./6 ian. 1859, p. 421, care adopta însă și titlul „**Revista ziarelor**“.

Dar mai sistematică și în forme mai clare se regăsește această formă de bibliografiere în ziarul **Timpu** (mai apoi **Seculul**), lăudat de Kogălniceanu, în articolul susmenționat pentru vigoarea cu care „a abordat lupta politică“. Bibliografierea din coloanele acestui ziar izbutește să individualizeze cîteva oficioase străine, să facă cunoscute unele nume de autori și să extragă din sumarul

¹¹⁾ **Jurnalismul român în streinătate**, I (1857), 30, p. 2—3.

¹²⁾ Nevoia de informare a publicului privitor la presa străină o arată atît D. Bolinteanu în **Dimbovița** I (1858), 20, p. 77, cît și **Naționalul** lui V. Boerescu, I (1857), Anunțiu. Acest ziar procura informații despre presa străină și sub forma anunțului pentru abonamente: „**Comptuarul poștei rusești la București** are onoarea de a anunța că a decis să deschidă subscripția jurnalului **Le Nord** la prețul de 210 piăștrii pe an...“ (în l. franceză), I (1858), 74, p. 294.

lor articolele referitoare la țările românești, constituind astfel o rubrică a studiilor privitoare la țara noastră. Această rubrică se poate prea bine încadra în capitolul premergător bibliografiei operelor străine privitoare la România. În general bibliografia **Timbului** poartă titlul „Jurnalistică străină asupra principatelor”, prezentând fie mai multe studii pe o anumită problemă, fie reproducând opiniunea unui singur ziar (I (1857) nr. 15: „Se citește în Monitoriu”; nr. 16: „Citim în Débats”; nr. 17: Citim în „Constituționalul”; nr. 20: „Citim în Pays”, etc.). Dacă în majoritatea cazurilor reproducerea are un comentariu, adeseori articolul străin este însoțit și de o analiză sau de o recomandare, care ridică nivelul acestei rubrici la cel al bibliografiei critice. Astfel în nr. 73 citatul este precedat de o scurtă notă care pune în lumină rostul reproducerii: „Lectorii, eacă un articol trassu din Jurnalul de Frankfort mare, foarte mare, în rînduri ca și în înșulte și în atacuri pentru noi și țearra noastră”, iar în ultimul număr, se introduce un studiu favorabil semnat de Saint-Marc Girardin, prin pasagiul: „Acest articol neavînd trebuință de comentarie fiind destul de explicit și înțeles, ne rămîne numai cea mai mare convicțiune că publicul nostru nu-l va citi ca p'o scriere de distrațiune, ci îl va studia ca p'o adevărată operă din care se cuvine a trage noi toți un mare folos în chestiunea ce ne privește cu atîta întimitate”.

Succesul acestei rubrici de bibliografie critică ne este confirmat atît de faptul că ziarul „Romînia” a fost suprimat timp de o lună, în august 1857, pentru că publicase articolul „Presa străină despre Principate”, cît și de sîrguința pe care au depus-o caimacanii reacționari de a înăbuși publicațiile unioniste,¹³⁾ confirmînd astfel răsunetul în masă

¹³⁾ Acte și documente relative la istoria renascerei României, vol. III, Buc., 1889, p. 1153, depeșa lui Victor Place către Contele Walevski.

pe care îl avea propaganda dusă de protagoniștii Unirii Țărilor Romîne.

Anii premergători lui 24 ianuarie 1859 au cristalizat atît atitudinile marilor ziare romînești, cît și anumite forme de bibliografie, pe care redactorii periodicelor le-au subordonat luptei politice pe care o purtau. Întrebuințînd formele de înregistrare și prezentare a publicațiilor în scopurile lor politice, ziaristii prounioniști au înscris un capitol valoros în istoria bibliografiei militante romînești, schițînd cadrul bibliografiei critice și de recomandare și legînd eforturile lor de munca de luminare și educare a poporului, care s-a împlinit și desăvîrșit abia peste aproape un veac. Străduințele acestor bibliografi amintesc de activitatea asemănătoare a altor scriitori legați de popor, din Rusia, care arătau prin formele adoptate de ei că munca bibliografică trebuie să îndeplinească necesitățile societății și să le servească. În acest sens trebuie reamintit că Dobroliubov și Pisarev se ocupau de bibliografia critică întrucît aceasta le oferea posibilitatea să și propage ideile lor social-politice. În articolul său „Convorbire cu iubitorii de literatură rusă” Dobroliubov scria: „Stimez munca bibliografului, știu că îi este necesară o anumită pregătire, cunoștințe prealabile, așa cum poștașul trebuie să cunoască străzile orașului, dar să-mi dați voie să stimez mai mult pe critic, care ne dă o apreciere reală, deplină, multilaterală a scriitorului sau operii, care are de spus un cuvînt nou în știință sau în artă, care răspîndește în societate o concepție limpede, convingeri adevărate și rodnice”.¹⁴⁾

Bibliografierea critică a cărților sau periodicelor, din presa care a luptat, acum un veac, pentru Unirea Țărilor Romîne, a avut o asemenea aspirație și străduințele acelor premergători, — chiar dacă forma și fondul n-au fost clare și bine orientate întotdeauna —, încît merită a fi pomenite în zilele făuririi unei noi culturi.

¹⁴⁾ Vezi N. V. Zdobnov: **Istoria bibliografiei ruse din epoca veche pînă la începutul sec. XX.** Moskva, 1947, 238 pag.

Popularizarea DOCUMENTELOR PLENAREI C.C. AL P.M.R.

DIN 26—28 NOIEMBRIE 1958

Oamenii muncii de la sate și orașe au primit cu însuflețire expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 cu privire la proiectul planului de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1959, întocmit pe baza Directivelor Congresului al II-lea al partidului pentru perioada 1956—1960 și a indicațiilor date de Biroul Politic. Acest proiect de plan asigură prin prevederile sale dezvoltarea mai departe și într-un ritm mai intens a industrializării socialiste a țării și lărgirea bazei tehnico-materiale în agricultură, în vederea sporirii însemnate a producției industriale și agricole.

Bibliotecarii trebuie să considere ca principală datorie în momentul de față popularizarea expunerii tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, pentru ca mase tot mai largi de oameni ai muncii să cunoască atât realizările de pînă acum, pe tărîm economic și social-cultural, cît și sarcinile de viitor pentru dezvoltarea economiei noastre naționale.

Propunem bibliotecarilor să folosească următoarele căi de popularizare la îndemîna tuturor bibliotecilor noastre de masă, de la sate și orașe:

PANOURI CU TAIETURI DIN ZIARE — cel puțin la două săptămîni o dată, consacrate problemelor locale. Pe panou, se vor afixa la loc central tăieturi din ziare cu expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej. În prejur se pot pune și articole cerute de oameni din producție, din localitate și care sînt totodată și cei mai buni cititori ai bibliotecii. Aceste articole vor arăta cum s-au achitat de sarcinile planului pe 1958, precum și angajamentele ce și-au luat pentru ca întreprinderea lor să contribuie la îndeplinirea sarcinilor pe anul acesta. Este bine ca în unele din aceste articole cititorii să vorbească despre influența cărților citite de ei, cum și-au îmbunătățit munca prin îmbogățirea cunoștințelor profesionale, sau despre cărțile care i-au mobilizat la îndeplinirea sarcinilor de plan.

EXPOZIȚIILE DE CĂRȚI, sînt un mijloc foarte eficient pentru popularizarea documentelor plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958. În fruntea expoziției trebuie să figureze expunerea tovarășului Gheorghe

Gheorghiu-Dej. Sugerăm o astfel de expoziție sub titlul: **Înainte, sub conducerea partidului, pentru îndeplinirea sarcinilor planului de stat pe anul 1959.**

Ca secții ale expoziției, propunem următoarele titluri:

a) Să depunem toate eforturile pentru ca în 1959 să avem o producție industrială de circa 67 miliarde lei!

Aici vor fi popularizate atît angajamentele luate de uzinele și fabricile din localitate cît și ale oamenilor muncii, din care să reiasă avîntul colectiv pentru traducerea în viață a Hotărîrilor plenarei de partid din 26—28 noiembrie 1958.

Se va urmări arătarea căilor prin care oamenii muncii pot ajunge la mărirea sarcinilor de producție industrială: descoperirea și valorificarea numeroaselor și importante rezerve existente în toate întreprinderile locale prin utilizarea mai bună a capacităților de producție, scurtarea termenelor de dare în funcțiune a noilor instalații, însușirea de către muncitori, tehnicieni și ingineri a

tehnicii înaintate, economii de materii prime și reducerea prețului de cost.

Pe lângă angajamentele oamenilor muncii, această secție va cuprinde titluri de cărți pe problemele enumerate mai sus.

b) **Să dezvoltăm sectorul socialist al agriculturii, să sporim producția la hectar!**

În această secție a expoziției, vor fi ilustrate trei aspecte:

1) un grafic care să arate că la 1 noiembrie 1958, sectorul socialist al agriculturii reprezenta peste 55% din suprafața agricolă a țării (15.723 g.a.s., g.a.c. și întovărășiri cu 1.760.000 familii).

2) un grafic despre sprijinul ce-l va da statul în 1959, agriculturii: investiții însumând 2,9 miliarde lei, ce vor fi folosite la mecanizarea completă a lucrărilor agricole prin înzestrarea g.a.c. și S.M.T. cu încă 6100 tractoare, 4700 combine, 6200 semănători și alte mașini, intensificarea chimizării agriculturii (vor fi livrate cu 50% mai multe îngrășăminte chimice decât pe 1958).

3) publicarea de articole de la președinți de g.a.c., colectivități, directori de g.a.s. din care să reiasă ce angajamente și-au luat în ce privește sarcinile trasate de planul de stat pe 1959 în problemele:

— dezvoltarea culturii sfecei de zahăr și floarea soarelui, astfel ca în 1960 să acoperim necesitățile de consum din producție proprie, lichidând importul acestor produse;

— creșterea șeptelului de oi și îmbunătățirea rasei de ovine pentru acoperirea în cea mai mare parte a necesarului de lână din producția internă;

— extinderea lucrărilor de hidroameliorații (irigații, îndiguiri și desecări) pentru lărgirea suprafețelor arabile, apărarea împotriva inundațiilor și combaterea efectelor dăunătoare ale secetei.

Articole pot fi grupate pe fiecare unitate agricolă socialistă din localitate (dacă sînt mai multe), se va insista asupra metodelor, urmărindu-se crearea unui avînt de masă pentru realizarea acestor sarcini — chezașie a unei vieți îmbelșugate și fericite în satele patriei noastre.

Materialele pot fi ilustrate cu titluri sau coperti de cărți al căror conținut tratează problemele enumerate mai sus.

c) **Cît mai multe bunuri de larg consum pentru oamenii muncii de la sate și orașe!**

Se va arăta, prin extrase sau grafice, că plenara de partid din 26—28 noiembrie 1958, a trasat ca sarcină ca pe 1959 producția bunurilor de larg consum să crească cu 6,9% față de 1958, că volumul investițiilor de stat este cu 53% mai mare decît în 1958.

Se vor cere articole de la muncitorii, tehnicienii și conducătorii fabricilor industriei ușoare și alimentare din localitate, din care să reiasă cum înțeleg să lupte pe anul 1959 pentru realizarea prevederilor proiectului de plan, ce angajamente concrete și-au luat și cum au organizat munca pentru ca:

— să producă mărfuri cît mai multe și de calitate superioară;

— lărgirea numărului sortimentelor;

— reducerea prețului de cost, prin economii la materii prime și materiale.

REUNIUNI ȘI ÎNTILNIRI cu cei mai buni oameni din întreprinderea, gospodăria colectivă din comună sau din instituția în cadrul căreia își duc munca biblioteca. Frușiții în muncă să vorbească despre angajamentele luate pentru realizarea proiectului planului de dezvoltare a economiei naționale pe 1959. Bibliotecarul se va îngriji, din timp, să prezinte cu acest prilej cîteva cărți care tratează problemele sectorului respectiv, cărți cu indicații tehnice noi sau despre descrierea unor metode avansate, precum și cărți de beletristică cu subiecte cît mai apropiate de specificul de muncă al participanților la reuniune.

SERILE LITERARE pot fi folosite cît mai variat pentru popularizarea problemelor ridicate de expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej. Totul depinde, în primul rînd, de alegerea unor teme originale și atractive, care să asigure o ilustrare vie și convingătoare a acestor probleme. Propunem, de pildă, următoarele teme:

a) **Despre eroismul în muncă** — seară literară închinată uneia sau cel mult două

cărți, care povestesc fapte excepționale în lupta pentru realizarea și depășirea sarcinilor de producție. Bineînțeles că se vor alege acele cărți care corespund sectorului de muncă din localitatea respectivă. După o expunere sumară a subiectului cărții și o scurtă caracterizare a eroilor principali, se va da cuvîntul participanților să povestească fapte eroice asemănătoare din sectorul lor de muncă. Aici este locul să se vorbească despre inovatorii din industrie, despre realizările tractoriștilor, despre oamenii ogoarelor care dobîndesc recolte bogate, despre crescătorii de animale care obțin produse multe și de calitate, etc.

b) **Partidul ne conduce** — această temă trebuie să fie o trecere în revistă a Directivelor Congresului al II-lea, reamintindu-se sarcinile trasate oamenilor muncii pentru perioada anilor 1956—1960, arătîndu-se ce s-a realizat pînă acum, potrivit expunerii tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej. Bibliotecarul va recomanda în legătură cu această temă cărțile care pun în lumină rolul pe care îl au comuniștii în lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru progresul tehnicii, științei și culturii în țara noastră.

c) **Avîntul economic general al țărilor lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică.**

O seară literară cu această temă trebuie să dezbată două aspecte principale:

1) Realizările și perspectivele grandioase de dezvoltare a economiei, culturii, științei și nivelului de trai al oamenilor muncii din U.R.S.S.

Analizîndu-se succesele obținute în toate ramurile de activitate după Congresul al XX-lea al P.C.U.S., se va stăruia asupra tezelor Raportului care va fi prezentat de N.S. Hrușciiov la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S.

Se va scoate în evidență că:

— a început perioada construirii intense a societății comuniste pe a șasea parte a globului;

— în următorii 15 ani, U.R.S.S. va ocupa primul loc în lume în ce privește volumul absolut al producției și producția pe cap de locuitor, — ceea ce va constitui o victorie

mondială a socialismului în întrecerea pașnică cu capitalismul;

— prin realizarea planului de 7 ani al U.R.S.S. și dezvoltarea economică a celorlalte țări socialiste, sistemul mondial socialist va produce în 1965 mai mult de jumătate din întreaga producție industrială mondială. Sistemul mondial socialist va fi la acea dată absolut superior sistemului capitalist în domeniul producției de bunuri materiale.

— imensa forță economică a U.R.S.S., mărțelul ei program de construire a comunismului, întăresc considerabil forțele lagărului socialist fiind în același timp cheazăia avîntului economic al tuturor celorlalte țări din marea familie a statelor socialiste.

2) Relațiile frățești de colaborare și întra-jutorare tovarășească, bazate pe principiul internaționalismului proletar, între țările lagărului socialist.

Aici se va putea vorbi despre sprijinul deosebit de puternic pe care U.R.S.S. l-a dat țării noastre:

— livrări de utilaje și echipamente industriale de prim ordin pentru fabrici și uzine;

— livrări de minereuri de fier, fontă, cocs, metale și mașini necesare dezvoltării programului nostru de industrializare.

Se vor folosi de asemenea datele din expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej cu privire la ajutorul în utilaje pe care U.R.S.S. îl dă dezvoltării industriei noastre chimice.

Concluzia dezbaterii trebuie să fie că ajutorul acordat de U.R.S.S., este o contribuție de mare însemnătate la crearea bazei tehnico-materiale a orînduirii socialiste în țara noastră.

Pentru buna reușită a acestei serii literare, bibliotecarii vor face apel la oamenii de știință, tehnicieni sau muncitori din localitate, pe care i-a ajutat experiența sau utilajul sovietic, vor fi rugați să vorbească cei ce au vizitat Uniunea Sovietică sau au fost martorii vizitelor delegațiilor sovietice în localitatea respectivă.

Un număr însemnat de cărți, broșuri și extrase din ziare stau la îndemîna bibliotecarilor, în sarcina lor sînd doar îndemînarea de a alege materialele cele mai noi și mai potrivite.

SĂPTĂMÎNA CĂRTII ROMÎNEȘTI

În anii regimului nostru democrat-popular, cartea se bucură de o largă răspindire în marea masă a poporului, pătrunzînd pînă în cele mai depărtate sate sau cătune. Numai în ultimii opt ani, au apărut 23.072 titluri de cărți într-un tiraj global de 329.053.272 exemplare, din care literatura originală înnumără 15.720 de titluri cu un tiraj de 241.177.118 exemplare. Difuzarea cărții în general a crescut în aceeași perioadă cu 183,9%, iar difuzarea cărții la locul de muncă cu 358,6%.

Acest avînt nemaiîntîlnit în istoria noastră culturală se datorește schimbărilor revoluționare săvîrșite în viața poporului nostru, sub conducerea partidului. Cartea a devenit astăzi o problemă de stat. Partidul și guvernul nostru au creat condiții din cele mai bune atît pentru scriitori cît și pentru răspîndirea cărții. Proiectul Planului de Stat pe 1959, de pildă, prevede pentru sectoarele domeniului social-cultural, suma de 12 miliarde 300 milioane lei, cu peste 3,2 ori mai mult decît în 1950. Legată nemijlocit de viața nouă, literatura a reflectat bogăția vieții înînsușită cu claritate partinică, interpretată în lumina marxism-leninismului. Masa mare de cititori s-a regăsit astfel în paginile cărților de literatură contemporană, cu năzuințele și lupta aprigă pentru făurirea unei vieți noi, libere și îmbelșugate. Legătura dintre scriitor și popor s-a cimentat, în comuniunea de idealuri și eforturi pentru construirea socialismului. Iată de ce, mase tot mai mari de cititori iubesc cartea, socotind-o tovarăș și călăuză prețioasă a vieții lor de fiecare zi.

La aceasta s-a adăugat, prețuirea pe care statul nostru democrat-popular o acordă clasicilor literaturii și valorificării moștenirii literare. Numai în anii 1956—1958 E.S.P.L.A. a editat 141 de titluri din literatura clasică romînă, într-un tiraj de aproape 3 milioane exemplare. Oamenilor muncii de la sate li s-au pus la îndemînă două colecții „Albina” și „Biblioteca țaranului muncitor”, în care apar

opere ale scriitorilor clasici și contemporani, inspirate din viața din trecut și de azi a țărănimii noastre.

Activitatea editorială a îmbrățișat în egală măsură popularizarea literaturii politice, a literaturii pentru copii, talmăcirea clasicilor literaturii universale, etc. Literatura naționalităților conlocuitoare a marcat un avînt deosebit. Numai la E.S.P.L.A. au apărut în ultimii 10 ani peste 5.500.000 volume de opere din literaturile maghiară, germană, sîrbă, idiș și ucraineană.

Inițiativa Ministerului Invățămîntului și Culturii și a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., de a organiza în fiecare an o „săptămîna a cărții” — este un prilej de constatare a succeselor regimului nostru pe tărîmul cărții, — exemplu viu, puternic, al proporțiilor mereu crescînde de masă pe care le-a luat revoluția culturală în patria noastră.

„Săptămîna cărții” s-a desfășurat anul trecut între 15—21 decembrie, organizîndu-se expoziții, bazaruri ale cărții romînești și întâlniri ale cititorilor cu scriitorii în mai toate orașele țării.

Editurile au tipărit, cu acest prilej, cărți noi între care cităm: *Neamul Șoimăreștilor*, *Hanul Ancuței* și *Opere*, vol. XIV de Mihail Sadoveanu, *Poezii* de Mihail Eminescu, ediție pentru bibliofili întocmită de Perpessicius, *Rădăcinile sint amare* de Zaharia Stancu, ediția a 3-a a romanelor *Cerul începe la etajul III* de Francisc Munteanu și *Desfășurarea* de Marin Preda, *De la potop încoace* de V. Em. Galan, *Surisul Hiroșimei* de Eugen Jebeleanu, *Oameni și dragoste* de Cicerone Teodorescu, *Cintec de drumetie* de Al. Ivan Ghilia, etc.

Deschiderea festivă a „Săptămîinii cărții romînești” a avut loc în ziua de 15 Decembrie, la Librăria Noastră nr. 1 din București, unde a fost amenajat un „bazar al cărții romînești”. Cu acest prilej, scriitorul V. Em. Galan a înfățișat avîntul literaturii în anii regimului democrat-popular, marea dragoste de

care se bucură cartea în rîndul oamenilor muncii.

„Bazarul cărții românești“ a înfățișat o gamă variată a activității editoriale. De la volumele *Opere* de Miron Costin și *Fabule* de Grigore Alexandrescu, pînă la tinerii scriitori Al. Ivan Ghilia și Pop Simion, care prezintă cititorilor prima lor carte tipărită. Într-o vitrină a bazarului, un exponat rar: ediția princeps a *Bibliei lui Șerban Cantacuzino*, tipărită la 1688, — unul din importantele monumente de limbă românească.

Grafice sugestive ilustrează proporțiile muncii editoriale în ultimii 10 ani :

E.S.P.L.A. a tipărit în acest răstimp 3100 de titluri într-un tiraj de 34 milioane exemplare, iar Editura tineretului 3412 titluri cu un tiraj total de aproape 54 milioane exemplare.

Un sector al „Bazarului cărții românești“ este dedicat literaturii pentru copii. Volume de basme, povestiri și versuri românești pentru bucuria celor mici, dau o diversitate atrăgătoare, prin coloritul copertilor ilustrate cu măiestrie. Editura tineretului a tipărit, în 10 ani de activitate, 1681 titluri cu un tiraj de 31.367.303 exemplare. Basmelor lui Ispirescu și povestirilor lui Ion Creangă, s-au adăugat povestirile — atît de gustate de cei mici — ale lui V. Colin, Octav Păncu-Iași, Mioara Cremene, Nicuță Tănase, etc. Cit și poeziile lui Cicerone Theodorescu, M. Breslașu, Nina Cassian, etc.

Cartea științifică și tehnică a fost de asemenea prezentă în „Bazar“ prin lucrări de diferite specialități (Dicționarul limbii românești contemporane, Dialectica marxistă și științele moderne, Documente privitoare la economia Romîniei, Agrotehnica vol. I și II ș. a.). Standuri bogate în tipărituri au fost rezervate lucrărilor destinate minorităților naționale.

Acum trei veacuri, cronicarul Miron Costin însemna pe hrîsov că „...nu ieste alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decît cetîtu cărților“.

Acum, mai mult ca oricînd, poporul nostru a dovedit că prețuiește această zăbavă a cititului cărților. — răspîndirea lor în rîndul

Un aspect de la „Bazarul cărții românești“

oamenilor muncii de la orașe și sate atîngînd proporții însemnate de masă.

AGENDA „SĂPTAMINII CĂRȚII ROMINEȘTI“

Luni, 15 decembrie.

● În sala Studio a Teatrului Național din București a avut loc un festival literar, organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii în colaborare cu Uniunea Scriitorilor din R.P.R.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de acad. Mihai Beniuc.

Actori George Vraca, Tanți Cocea, N. Brancimir și Mitzura Arghezi au recitat versuri de Mihail Eminescu, George Coșbuc, V. Alecsandri și Tudor Arghezi.

Au citit apoi versuri din operele lor, inspirate de marile transformări din patria noastră, scriitorii Mihai Beniuc, Demostene Botez, Nina Cassian, Dan Deșliu, Mihu Dragomir, Szemler Ferenc, Alfred Margul-Sperber, Radu Boureanu, ș. a.

● La Librăria „Academiei“ și Librăria „Centrală“ s-au deschis expoziții ale cărții, unde au fost expuse lucrări de diferite specialități publicate de Academia R.P.R. și cărți de știință apărute în Editura Științifică.

Marți 16 decembrie

● S-a deschis „Bazarul cărții pentru copii“ la Librăria copiilor din Capitală. Scriitorul Vladimir Colin a vorbit despre grija deose-

bită pe care regimul nostru o are față de literatura pentru copii.

Au participat scriitorii și numeroși copii.

● S-au organizat „bazine” ale cărții românești, întâlniri ale scriitorilor cu cititorii în întreprinderile și instituțiile din Capitală. Astfel:

— Muncitorii de la uzinele „Semănătoarea” s-au întâlnit cu scriitorul Dumitru Almaș, cei de la uzinele „Republica” cu poetul Ștefan Iureș, iar profesorii și studenții Institutului Politehnic cu Toma George Maiorescu.

— Un „Bazar” al cărții românești a fost amenajat la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej”, unde actorii Dinu Ianculescu și Gh. Costin au făcut lecturi din operele unor scriitori de frunte ai literaturii noastre.

● În regiunea București s-au organizat de către C.L.D.C. expoziții-bazar cu cărți politice, științifice și literare recent apărute, la librăriile din Giurgiu, Călărași, Roșiori de Vede, Alexandria, Turnu Măgurele, Slobozia, Urziceni și Oltenița.

E.S.P.L.A. a inițiat prezentări de cărți în comunele Peretu și Balaci, raionul Roșiori (Desfășurarea de Marin Preda), la G.A.C. din Ciocănești, raionul Călărași (Biblioteca țărânului muncitor) și la G.A.C. din Roșiori (Colecția „Albina”).

Miercuri 17 decembrie

● În sala „Comedia” a Teatrului Național „I. L. Caragiale” din Capitală a avut loc un festival consacrat marelui poet Mihail Eminescu.

Artistul emerit N. Brancomir a citit evocarea scrisă de acad. Tudor Arghezi despre Mihail Eminescu.

Au recitat apoi din versurile lui Mihail Eminescu, actorii Dina Cocea, Marietta Sădova, Emil Botta, Marietta Anca, Elena Sereda, Iulian Necșulescu, Gabriel Dănculescu și Matei Gheorghiu.

● În sala teatrului nou din Hunedoara, a avut loc o seară literară la care au participat numeroși oameni ai muncii din localitate.

Scriitorii Francisc Munteanu, Nicolae Deleanu și George Dan au citit din operele lor.

● În zilele de 16 și 17 decembrie, au fost organizate la Galați și Brăila, seri literare consacrate literaturii române contemporane.

În numeroase întreprinderi, instituții și școli, s-au amenajat expoziții, bazine și standuri ale cărții românești și s-au ținut recenzii despre ultimele lucrări apărute.

Brigăzile mobile „Cartea tehnică” au prezentat la Atelierele navale „Viitorul” și Întreprinderile metalurgice dunărene din Brăila ultimele tipărituri apărute în Editura Tehnică.

Joi 18 decembrie

● În sala Universității „Al. I. Cuza” din Iași a avut loc o seară literară. Tov. Nicolae Barbu, redactor șef adjunct al revistei „Iașul literar” a vorbit despre poezia noastră de după 23 August 1944. Iar scriitorii Radu Băureanu, George Lesnea, Victor Tulbure, Ștefan Iureș, N. Tatomir și alții au citit din operele lor.

● Muncitorii uzinelor „Flamura roșie” din București s-au întâlnit cu scriitorii Petru Dumitriu și Al. Andrișoiu.

Petru Dumitriu le-a vorbit despre dezvoltarea literaturii în anii puterii populare, iar Al. Andrișoiu a citit din ultimele sale poezii.

● O „seară de poezie” a fost organizată în sala Filarmonicii de Stat „Oltenia” din Craiova. Scriitorii Mihai Dragomir, N. Tăutu și alții au făcut lecturi din operele lor.

● O întâlnire între cititori și scriitori a avut loc în sala Teatrului de Stat german din Timișoara. Au luat parte Eusebiu Camilar, Al. Jebeleanu, Toma George Maiorescu, Mircea Șerbănescu și Ion Bănuță.

● În intervalul 15—18 decembrie 1958, au avut loc la Ploiești trei întâlniri ale scriitorilor cu cititorii, la care au participat Aurel Baranga, Nina Cassian, Al. I. Ștefănescu, Eugen Frunză și alții. În ultimele 3 zile ale „Săptămîinii cărții” s-au difuzat în orașul Ploiești peste 2000 de volume de literatură.

● Cititorii din orașul Constanța s-au întâlnit în cadrul unei seri literare cu scriitorii Maria Banuș, Florența Albu, Vlaicu Birna și Grigore Sălceanu, care au citit din operele lor.

Vineri 19 decembrie.

● Întâlniri între scriitorii și muncitorii uzinelor „Mao-Tze-dun și ai fabricilor „Kirov” și „Flacăra roșie” din Capitală. Scriitorii au vorbit și le-au citit din operele lor.

● În sala clubului ASIT din Petroșani a avut loc o seară literară.

Scriitorii N. Deleanu și Francisc Munteanu au citit din operele lor.

● Scriitorii V. Tulbure, Radu Boureanu și Ion Petrache s-au întâlnit cu cititorii din orașul Birlad. Cu acest prilej scriitorii au citit fragmente din operele lor.

Sîmbătă 20 decembrie

● La fabrica „Radio Popular” a avut loc o consfătuire cu cititorii — muncitori, tehnicieni și ingineri — organizată de Editura Tehnică, în care s-a expus planul tipăririlor de specialitate pe anul 1959.

● Scriitorii I. M. Ștefan și Valeria Boiculesii au dat autografe și au stat de vorbă cu cei mici la Librăria Copiilor, bd. Magheru nr. 27.

Duminică 21 decembrie

● La „Bazarul cărții românești” de la Librăria Noastră nr. 1 din Capitală, scriitorii M. Beniuc, Petru Dumitriu, Cicerone Theodorescu, Marin Preda, Maria Banuș, A. M. Sperber, Francisc Munteanu, Al. I. Ștefănescu, Al. Andrițoiu, etc. au stat de vorbă cu cititorii și au dat autografe pe cărțile recent apărute.

● La „Bazarul cărții pentru copii”, scriitorii Vladimir Colin, Gelu Naum, George Silviu, Viorica Huber, Ion Hobana și Gica Iuțes s-au întâlnit cu cititorii copii, cărora le-au citit povestiri și le-au dat autografe.

VĂ RECOMANDĂM

ROBESON, PAUL: Aceasta este poziția mea. În românește de L. Levițchi (cu) Prefața autorului. Buc., Editura Științelor, 1958.

Paul Robeson este, fără îndoială, una din cele mai remarcabile personalități americane care s-a angajat în lupta pentru libertate și democrație, împotriva imperialismului și șovinismului rasial. În cartea sa el expune concepțiile politice și punctul său de vedere în legătură cu marile probleme ale timpului nostru și în special, poziția sa în lupta pentru drepturile și libertatea poporului negru din S.U.A.

Amintind drumul pe care l-a parcurs în cariera sa artistică, Robeson arată cum a ajuns la cunoașterea culturii poporului său și prin aceasta la nevoia ce a simțit de a face din comorile culturii africane un bun al întregii omeniri.

Hotărîtoare pentru clarificarea concepției sale a fost vizita în Uniunea Sovietică de unde s-a întors impresionat de ceea ce s-a realizat acolo pentru popoarele de culoare, din punct de vedere al libertăților și al culturii lor naționale.

Alitudinea lui Robeson față de poporul sovietic și față de politica sovietică de pace și prietenie între popoare, i-au adus persecuția cercurilor reacționare din S.U.A., Robeson mărturisește că deși nu este membru al partidului comunist, totuși el are încredere în principiile socialismului științific, fiind sigur că socialismul este calea cea mai justă pentru dezvoltarea omenirii în toate domeniile la un nivel superior sistemului bazat pe proprietatea particulară.

În capitolele următoare marele artist negru se referă la pericolul fascist din S.U.A. pe care-l prezintă ca pe dușmanul cel mai înverșunat al libertății popoarelor și deci și al libertății poporului său. Interesante sînt relațiile cu privire la poziția privilegiată de care se mai bucură încă adepții concepțiilor rasiste, în fața cărora se ridică tot mai hotărîte rezistența și solidaritatea negrilor din toată lumea, inclusiv cei din statele ce și-au cîștigat recent independența ca urmare a luptei internaționale împotriva colonialismului.

Cartea lui Robeson este un zdrobitor document de acuzare a rasismului dar și o strălucită chemare la luptă împotriva celor mai înrăiți dușmani ai libertății, ai păcii și al bunei stări generale.

O CHEMARE CĂTRE ÎNTREGUL ACTIV AL INSTITUȚIILOR CULTURALE

În întreaga Uniune Sovietică oamenii muncii din întreprinderi și colhozuri se încăldrează cu entuziasm în larga întrecere pentru întîmpinarea prin noi succese în muncă, a celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.

Ca și în celelalte sectoare de activitate, întrecerea se desfășoară și în domeniul construcției culturale.

De curînd, membrii sfaturilor cluburilor sătești din regiunea Moscova au adresat o fierbinte chemare întregului activ al instituțiilor culturale din întreaga țară. Semnatarii ei sînt învățători, președinți ai sfaturilor cluburilor, lucrători sanitari, electromontori, secretari ai organizațiilor de partid din colhozuri, gospodine, etc

Chemarea se adresează deopotrivă tuturor sfaturilor cluburilor, bibliotecilor și colțurilor roșii, întregii populații, de a contribui și mai activ la intensificarea activității instituțiilor culturale pentru lărgirea popularizării victoriilor istorice dobîndite de poporul sovietic sub conducerea Partidului Comunist în perioada de după cel de-al XX-lea Congres al P.C.U.S., pentru arătarea mărețelor perspective ce le va asigura cel le-al XXI-lea Congres al Partidului, în ceea ce privește creșterea nemăsurată a economiei naționale, a bunăstării oamenilor sovietici și dezvoltarea culturii.

Prima îndatorire — se arată în chemare — este mobilizarea maselor în vederea îndeplinirii mărețelor planuri elaborate de Partidul Comunist. În acest scop, fiecare club, casă de cultură și bibliotecă este chemată, în special în această perioadă, să organizeze o largă agitație vizuală care să urmărească prezentarea prin fapte convingătoare a mărețelor

transformări care au loc în toate domeniile vieții economice și culturale din țară.

În fiecare instituție culturală — se spune în chemare — trebuie să se organizeze standuri și expoziții pe diferite teme ca: *De la Congresul al XX-lea la cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S., Cum îndeplinim sarcinile socialiste în cinstea Congresului al XXI-lea.* De asemenea, trebuie lărgită inițiativa creatoare în ceea ce privește legătura mai strînsă cu organizațiile de partid, cu viața practică a întreprinderii, sovhozului și colhozului pentru ca în felul acesta să fie ridicat și mai sus steagul întrecerii socialiste în cinstea celui de-al XXI-lea Congres.

Chemarea se încheie cu mobilizatoarea lozincă ce calăuzește activitatea tuturor instituțiilor culturale: *Să întîmpinăm cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S. cu darurile noastre în domeniul dezvoltării culturii socialiste.*

Oamenii muncii care fac parte din sfaturile cluburilor sătești din regiunea Moscova și-au întărit chemarea lor prin fapte sărbătorești. Astfel, anul acesta, în cinstea Congresului, va fi terminată înainte de termen construcția a 98 de cluburi, 21 de biblioteci, 10 cinematografe și 32 colțuri roșii. În ajunul Congresului va fi inaugurată o nouă casă de cultură raională la Istra și o nouă sală de teatru și cinematograf la Naro-Fominsk.

Întreaga atenție a lucrătorilor de pe tărîmul activității bibliotecare din regiunea Moscova este concentrată acum în direcția ajutorării colhozurilor și întreprinderilor pentru dezvoltarea întrecerii socialiste în cinstea Congresului. Este foarte greu să se redea în întregime variatele inițiative luate în domeniul activității politice de masă. Iată doar cîteva

dintre ele: La Casa de cultură din Perovsk a fost înființat un lectorat cinematografic care a organizat un ciclu de conferințe urmate de filme privind realizările dintre cele două Congrese. Tot aci se organizează interesante seri pe tema: *Darurile raionului în cinstea celui de-al XXI-lea Congres* precum și seri tematice închinare planului de dezvoltare a economiei naționale pe 7 ani.

La propunerea membrilor statului Casei de cultură din Rominsk s-au pregătit seri pe întregul raion cu următoarele teme: *Comsomoliștii în zilele întrecerii în cinstea Congresului*, *Succesele raionului în anul 1958*, *Partidul Comunist în operele literare sovietice*. De asemenea, se pregătesc din timp o serie de manifestări de masă închinare popularizării cifrelor de control ale dezvoltării economiei U.R.S.S. Printre acestea se numără unele expoziții și seri pe teme ca: *U.R.S.S. în 1965, Dezvoltarea agriculturii în noul plan de 7 ani*. E în curs de pregătire o seară pe tema: *Raionul Rominsk în zilele deschiderii Congresului*.

În întreaga regiune a Moscovei se țin acum conferințe despre victoriile primului stat socialist, despre succesele din industrie și agricultură, despre superioritatea sistemului socialist față de cel capitalist, despre contribuția regiunii Moscova, a orașului, a raionului, a întreprinderii, colhozului, la dezvoltarea economiei naționale.

În fiecare casă de cultură, club, colț roșu se amenajează standuri cu indici ai între-

cerii în cinstea Congresului. Biblioteca raională din Serpuhov a organizat o expoziție pe tema: *Raionul Serpuhov se pregătește pentru cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.*

În raionul Rominsk apare în mod regulat o gazetă cu titlul: *În întâmpinarea celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.*

Cercurile de amatori au și început întrecerea pentru întocmirea de programe ale brigăzilor artistice de agitație. Mereu, noi și noi forțe ale colectivelor culturale de la saie, noi grupe de intelectuali se alătură acțiunilor de pregătire a Congresului.

Chemarea oamenilor muncii din sfaturile cluburilor sătești ale regiunii Moscova corespunde intențiilor și dorințelor tuturor lucrătorilor de pe frontul cultural din Uniunea Sovietică. La fel ca în regiunea Capitalei, în întreaga Uniune Sovietică se dezvoltă întrecerea creatoare pentru întâmpinarea Congresului prin noi succese în domeniul construcției culturale.

În prezent sarcina principală a tuturor cluburilor, bibliotecilor și altor instituții culturale este de a arăta cum întâmpină muncitorii, colhoznicii și intelectuali cel de-al XXI-lea Congres, ce succese mărețe a obținut poporul sovietic sub conducerea partidului în ultimii ani.

Reflectarea cât mai grăitoare a eroismului în muncă ce are loc zilnic în întreprinderi și în agricultură — iată tema cea mai de actualitate.

Ș T I R I

● La 14 octombrie 1958 a avut loc în sala de festivități a Bibliotecii germane de Stat o ședință de doliu, închinată memoriei scriitorului Johannes R. Becher. Directorul dr. Tyszko a vorbit despre creația poetică și activitatea de ministru al culturii a lui J. Becher. La intrare au fost expuse trei vitrine cu cărți, începând cu cele de la începutul

creației sale, în epoca expresionismului, apoi primele poezii despre socialism și Uniunea Sovietică până la ultimele sale lucrări, create în R.D.G. Cele mai importante dintre acestea stau ca mărturie a vieții și creației sale. Vitrina centrală cuprindea un portret al scriitorului și reproducerea textului imnului național german.

*Pe marginea
concursului*

BIBLIOTECILOR DE LA SATE

Întrecerea între bibliotecile de la sate, în cadrul concursului „Nici o casă de țaran muncitor, fără cititor” s-a încheiat. Revista noastră a urmărit desfășurarea concursului din primele zile și a prezentat pe parcurs rezultatele înregistrate în cele cinci etape, care au marcat fazele principale. Până la o analiză generală care va înfățișa date complete

despre realizările obținute, se poate afirma că activitatea cu cartea s-a îmbunătățit la majoritatea bibliotecilor intrate în concurs. Bibliotecile au izbutit să sporească numărul cititorilor și al cărților citite, să-și îmbunătățească fondul de cărți, să se adapteze unor noi și înaintate metode de muncă, să-și ridice prestigiul, devenind adevărate lăcașuri de cultură în lumea satului.

Caracteristic pentru activitatea bibliotecilor în perioada concursului a fost creșterea inițiativelor luate pe tărîmul muncii cu cartea.

În cele ce urmează, vom prezenta câteva din datele bilanțului pe care le-a prilejuit concursul – culese din activitatea bibliotecilor fruntașe și care ne ajută să apreciem perspectivele deschise muncii cu cartea la sate :

Bunele rezultate obținute în cadrul concursului, se datoresc bibliotecarilor care au știut să folosească o gamă largă de metode. Pe linia aceasta, bibliotecile de casă au dat, mai pretutindeni, roadele cele mai vizibile. Biblioteca satească din Mihail Kogălniceanu, regiunea Constanța, a organizat nu mai puțin de 29 biblioteci de casă, care la rîndul lor au aplicat metoda colportajului de cărți acasă la cititori. Mai bine de 2400 de cititori au folosit de pe urma acestei metode. Dovadă că s-au citit, în mai puțin de un an, peste 22.000 cărți.

Distribuirea cărților acasă la cititori nu este un scop în sine, ci o metodă care obișnuiește oamenii muncii de la sate să se lege de bibliotecă.

*

În comuna Țepu, regiunea Galați, sînt 2087 de cititori la o populație de 3200 suflete. Cu zece ani în urmă puteai să numeri pe degete țărani muncitori care abia puneau mîna pe o carte. Astăzi, fondul de cărți trebuie înnoit neconținut pe calea bibliotecilor mobile pentru a se putea face față cererilor de cărți, mereu crescînde ale țărănilor muncitori...

*

Contribuția colectivelor voluntare s-a dovedit importantă pentru bibliotecile de la sate, unde sarcinile reclamă o activitate multiplă care n-ar putea fi satisfăcută fără sprijinul prietenilor bibliotecii.

Iată cum a procedat biblioteca satească din comuna Catane Noi, regiunea Craiova, care numără 60 de persoane în colectivul voluntar : fiecare membru răspunde de o anumită muncă, cum ar fi agitația la organizarea manifestărilor de masă, mobilizarea populației la acțiunile bibliotecii, întreținerea agitației vizuale pentru popularizarea cărților și a bibliotecii, colportajul cărților acasă la cititori, lecturile în cercurile de citit etc.

*

Între obiectivele principale ale concursului și care au fost atinse stă în primul rând creșterea numărului de cititori. O simplă comparație la orice bibliotecă a numărului de cititori avut în 1957 cu cel actual, ne arată proporțiile întrecerii pentru atragerea spre citit a țărănimii muncitoare. Iată bunăoară, biblioteca sătească din comuna Ștefănești, regiunea Pitești : în anul 1957 avea 894 de cititori cu 9239 cărți citite ; la încheierea concursului, numărul cititorilor a crescut cu mai mult de sută la sută (1804), iar cel al cărților s-a ridicat la 15.273, în mai puțin de un an.

*

Lozinca „Nici o casă de țaran muncitor fără cititor“ a stimulat puternic, concursul luînd de la început forma vie a unei întreceri, care a stîrnit mult interes printre bibliotecari. Procentul știutorilor de carte atrași la bibliotecă, constituie cel mai elocvent certificat de capacitate pentru bibliotecari. De exemplu : Biblioteca sătească din comuna Vama, regiunea Suceava. Cu drept cuvînt se poate mîndri bibliotecarul ei că la un număr de 626 gospodari ciți are comuna, el a atras la citit 454 de cetățeni cu 15.077 cărți citite.

*

Sarcina de bază a bibliotecilor de la sate a rămas sprijinirea transformării socialiste a agriculturii. Sînt numeroase cazurile cînd țărani muncitori s-au convins de superioritatea agriculturii socialiste, cu ajutorul cărților de la biblioteca din sat. În comuna Acîș, regiunea Baia Mare, se află o gospodărie agricolă colectivă și 11 întovărășiri agricole, în care a intrat 75 la sută din populația comunei. În ultimul timp, alte 26 de familii au cerut să fie înscrise în gospodărie, ca rezultat al activității duse de bibliotecă despre foloasele ce le oferă forma socialistă a culturii pămîntului.

Asemenea aspecte întîlnim și în alte localități spre mîndria bibliotecilor respective. Biblioteca din comuna Acățari, Regiunea Autonomă Maghiară, a organizat în perioada concursului nu mai puțin de 173 manifestări de masă pe teme legate de agricultura socialistă. Ca urmare a acestei munci susținute a bibliotecii, 80% din populația satului a cerut înființarea gospodăriei colective.

*

Piatra de încercare a activității culturale la sate, s-a dovedit a fi lectura în grup. Majoritatea bibliotecilor din concurs și-au concentrat toate forțele în această direcție, fiind rare cazurile cînd cercurile de citit s-au organizat la cererea și din inițiativa locuitorilor. Un exemplu ilustrativ : biblioteca gospodăriei agricole colective din comuna Valul lui Traian, regiunea Constanța. Organizînd lecturile în colectiv în condiții atractive, a izbutit să atragă 1180 de cititori din rîndurile colectivștilor.

*

Cartea agrotehnică și popularizarea ei printre țărani muncitori este o preocupare centrală a majorității bibliotecilor noastre. În realizarea acestei sarcini, întîlnim biblioteci care nu s-au mulțumit cu distribuirea formală a cărților, ci au folosit metode corespunzătoare de muncă. Iată de pildă, biblioteca sătească din Vinerea, regiunea Hunedoara, unde ca să-i atragă pe țărani la lectura cărților agrotehnice, s-au organizat manifestări de masă

cu ajutorul agronomilor și specialiștilor. O dată cu sfaturile și îndrumările specialiștilor, țărani muncitori au primit și liste de cărți agrotehnice legate de muncile lor. Biblioteca a cîștigat astfel un mare număr de cititori, care de la cartea agrotehnică au trecut la cea de știință popularizată și beletristică, devenind cititori permanenți ai bibliotecii.

*

Se știe că reușita activității culturale de masă la sate depinde de sprijinul cadrelor de intelectuali. Cointeresarea lor în activitatea bibliotecii, a fost o preocupare generală a bibliotecarilor.

Un rol important l-a jucat felul în care organele puterii de stat au stimulat participarea intelectualității locale la realizarea obiectivelor concursului. Grăitoare este inițiativa sfatului popular raional din Sebeș, regiunea Hunedoara, care a amenajat un panou al cadrelor didactice evidențiate în munca cultural-educativă de masă, așezat la intrarea în clădirea sfatului. Faptul că alături de fotografiile evidențiatilor s-au afișat și scurte caracterizări a muncii duse, a stimulat puternic mobilizarea intelectualilor la sprijinirea activității cu cartea.

*

În comuna Independența, regiunea Galați, biblioteca a sprijinit întrecerea între raioanele Liești și Galați avînd ca obiectiv creșterea păsărilor, ameliorarea culturilor de zarzavat și întreținerea igienică a gospodăriilor. Desfășurînd o activitate susținută în rîndurile gospodinelor, procurîndu-le cărți despre creșterea păsărilor, biblioteca le-a creat posibilitatea de a se antrena în această întrecere, pe care raionul a cîștigat-o fiecare gospodină crescînd un mare număr de păsări în perioada întrecerii.

Activitatea educativă în bibliotecă, mai ales cu cititorii tineri, a găsit un puternic stimulent în perioada concursului bibliotecilor de la sate. S-au ivit numeroase inițiative creatoare, care singure ar necesita o expunere aparte. Ne vom mulțumi să cităm biblioteca Mercuria, regiunea Hunedoara, care a amenajat în sala de lectură o *Căsuță de povești* unde într-un cadru pitoresc, s-au ținut seri și matinee de basme care au atras de fiecare dată zeci de copii. Biblioteca a avut fericita idee de a apela la concursul cadrelor didactice de la școala romină și cea germană din localitate, ceea ce a asigurat reușita deplină a manifestărilor.

Copiii formează un grup în masa cititorilor, de aceea trebuie generalizată inițiativa bibliotecarilor care se ocupă îndeaproape de îndrumarea lor, folosind metode atractive pentru a le deschide gustul la citit.

*

O experiență fructuoasă a bibliotecilor aflate în concurs și care merită relevată, este cea privitoare la ajutorarea cu cărți a celor ce urmează diferite forme de învățămînt. De acest lucru s-a preocupat biblioteca căminului cultural din comuna Florești, regiunea Craiova. Ea s-a îngrijit să aducă broșurile și cărțile de care au avut nevoie cursanții de la cercurile agrotehnice și de cultură generală, organizate în comună. Din această preocupare s-a născut inițiativa de a aduce în sat biblioteci mobile cerute de la biblioteca satească, de la cea raională și chiar de la cea regională, cînd una din ele n-a putut satisface cerințele formulate de bibliotecă.

În sprijinul activității de iarnă a bibliotecilor de la sate

M. GHIBERNEA

directorul bibliotecii regionale Pitești

Este bine cunoscut de toți activiștii culturali că iarna este o perioadă a anului care oferă cele mai bune condiții pentru desfășurarea unei bogate activități. De aceea, în perioada iernii, activitatea culturală se și desfășoară după un plan special întocmit. Acest lucru îl face de câțiva ani, Comitetul Executiv al Sfatului popular regional Pitești, care elaborează regulat un plan de măsuri pe tărîmul muncii culturale în perioada 1 noiembrie — 1 mai —, ghid prețios pentru toate sfaturile populare raionale și comunale, ca și pentru toate instituțiile culturale din regiune. În cadrul acestui plan, munca cu cartea formează unul din obiectivele principale. Astfel, în planul întocmit de biblioteca regională Pitești se pune accentul pe sprijinul ce trebuie să-l dea în răspîndirea la sate a cărții social-politice, agrotehnice, de știință popularizată și de literatură.

Planul Comitetului Executiv Regional Pitești a pus ca problemă centrală rezolvarea condițiilor materiale, care să asigure buna desfășurare a muncii culturale. La prelucrarea acestui plan cu secretarii sfaturilor populare raionale, șefii secțiilor de învățămînt și cultură și celelalte cadre culturale, s-a subliniat importanța acestei sarcini, indicîndu-se metodele și soluțiile găsite de unele raioane pentru asigurarea căldurii în biblioteci, a curățeniei, pentru punerea firmelor etc. De pildă, îndrumătorii bibliotecii regionale, au constatat în deplasările prin unele raioane că aprovizionarea cu lemne a fost asigurată din fondul silvic al comunei.

În cadrul acțiunii Comitetului executiv regional pentru dezvoltarea muncii cu cartea, biblioteca regională Pitești ocupă un loc de frunte. Ea și-a propus să sprijine bibliotecile de la sate prin: deplasări de lungă durată; stabilirea unei legături directe cu satele în ce privește materialele metodice; schimburi de experiență între raioane; sprijinirea organizării la sate a unor acțiuni de

masă cu cartea; înființarea citorva colțuri roșii model.

Un ajutor substanțial dat bibliotecilor raionale și satești rămîne totuși efectuarea cît mai multor deplasări de lungă durată. Pentru perioada de iarnă, biblioteca regională și-a întocmit un grafic repartizînd raioanele pe oameni, stabilînd o oarecare permanentizare a lor în aceleași raioane. S-au stabilit de asemenea deplasări lunare pentru control și îndrumare sub formă de brigăzi. Prin deplasările îndrumătorilor bibliotecilor regionale se urmărește controlarea îndeplinirii planului de măsuri pe perioada iernii și sprijinirea în special a unităților satești mai

Din deplasările de pînă acum, s-au constatat multe realizări, dar și unele lipsuri. Astfel, la începutul perioadei, unele unități satești și chiar raioane nu-și întocmiseră planurile pe perioada de iarnă (bibliotecile raionale Găești și Vedea). Această lipsă s-a remediat pe loc cu ajutorul îndrumătorilor de raion. S-a urmărit apoi ce măsuri au fost luate pentru mărirea numărului de cititori,

cum se organizează activitatea cercurilor de citit, potrivit indicației „Fiecare cadru didactic să fie conducătorul unui cerc de citit“, care colț roșu poate deveni model, dacă se organizează biblioteci mobile la gospodăriile colective. E cazul să arătăm că s-a hotărît ca locul vechilor cercuri de alfabetizare să-l ia cercurile de citit, iar fiecare cadru didactic să conducă un asemenea cerc. În multe comune cadrele didactice au și organizat cercurile de citit împreună cu bibliotecarii satești sau de la căminele culturale.

Imbogățirea fondurilor de cărți ale bibliotecilor căminelor culturale a stat de asemenea în atenția atît a secției de învățămînt și cultură regionale, cît și a bibliotecii regionale. Ca primă măsură s-a luat hotărîrea ca cel puțin odată pe trimestru, să aibe loc la căminul cultural o manifestare

artistică cu plată, iar sumele să fie alocate pentru procurarea de cărți. Dacă facem socoteala, că trimestrial pe baza fondurilor bugetare, la un cămin cultural intră cărți în valoare de circa 60—80 lei, o sumă de 250 lei obținută de la o manifestare artistică ajută la sporirea fondului de cărți, cu de trei ori mai multe volume.

Deoarece în această iarnă au sporit sarcinile bibliotecilor raionale și sătești, după cum a crescut și exigența față de calitatea muncii, biblioteca regională, prin serviciul ei bibliografic și metodic, și-a propus să sprijine mai mult bibliotecile de la sate. Astfel, la începutul lunii noiembrie, s-a trimis la toate bibliotecile sătești și raionale din regiune o scrisoare metodică despre felul cum trebuie organizate cercurile de citit. Fiecare cadru didactic, conducător al unui cerc de citit, are și sarcina organizării colectivului, planul de citire, recrutarea participanților la cerc, indicarea materialelor care trebuie citite, cât și evidența cititorilor și a titlului în cercurile de citit. Deoarece în regiunea noastră s-a încetățenit obiceiul ca la cercurile de citit să fie adus și un mic fond de cărți, s-au dat indicații cum să fie împletită activitatea de la biblioteca de casa cu aceea de la cercul de citit.

Biblioteca regională va trimite în curând o altă scrisoare metodică, referitoare la organizarea muncii cu cartea în lupta împotriva misticismului și superstițiilor.

O metodă care a dus la îmbunătățirea activității culturale în general și cu cartea în special, este schimbul de experiență. În perioada lunilor de iarnă, vor fi organizate trei schimburi de experiență: la Drăgășani cu raioanele învecinate și la Pitești pe tema **Contribuția bibliotecilor la transformarea socialistă a agriculturii și la Topoloveni pe tema Biblioteca raională — centru de îndrumare metodică a bibliotecarilor de la sate.**

S-a observat că organizarea unor interesante manifestări de masă cu cartea duce la trezirea gustului pentru citit și aduce cititori la bibliotecă. În consecință, s-a trecut la organizarea de către bibliotecile raionale cu ajutorul caselor de cultură sau a formațiilor artistice locale, a unor simpo-

zioane care să aibă drept temă un autor, o carte, sau mai ales o problemă actuală, oglindită în literatură. Pentru aceasta, biblioteca regională a alcătuit un material metodic care vorbește despre cum trebuie organizat un simpozion. De asemenea, la biblioteca regională se studiază alcătuirea unui material despre organizarea unui proces literar model, pe tema unei cărți legată de transformarea socialistă a agriculturii și care va fi dat raioanelor ca îndreptar pentru înjgheburile unei atari acțiuni pe plan local.

Concursurile „Cine știe, câștigă” au dat rezultate foarte bune în bibliotecile din unele raioane ale țării. Incercând să folosim această experiență (mă refer în special la biblioteca sătească din Zorleni, raionul Bîrlad — Călăuza bibliotecarului nr. 8), întocmim un material cuprinzând întrebările și răspunsurile unui concurs pe temă agrotehnică. De asemenea, stimulăm raioanele pentru a folosi cât mai creator materialul metodic elaborat de B.C.S. Cauza ridicării producției agricole — cauză a întregului popor muncitor. S-a stabilit ca premiile pe trimestrul I să fie atribuite acelor bibliotecari voluntari care au aplicat cât mai fructuos materialele metodice permise.

Începând din toamna trecută, seminariile raionale s-au ținut cu regularitate. Îndrumătorii bibliotecii regionale se vor deplasa la raioane pentru a sprijini organizarea în cele mai bune condiții a seminariilor raionale, pentru ca acestea să constituie un bun mijloc de instruire a cadrelor de bibliotecari de la sate.

Biblioteca regională, îndrumată de către Comitetul regional de partid și Comitetul executiv regional, sprijinită de secția de învățământ și cultură regională, va duce în perioada lunilor de iarnă o activitate mult mai susținută, pentru îndrumarea bibliotecilor raionale și mai ales a celor de la sate, ajutându-le să contribuie în cât mai bune condiții la traducerea în fapt a sarcinilor trasate de partid și guvern în ceea ce privește transformarea socialistă a agriculturii și ridicarea nivelului de cultură al țăranilor muncitori.

ACTIVITATEA BIBLIOTECII

PE MARGINEA DĂRII DE SEAMĂ ANUALE A BIBLIOTECII RAIONALE BUHUȘI

În practica bibliotecilor noastre a intrat de multă vreme metoda dărilor de seamă trimestriale sau anuale, în fața cititorilor. Datorită acestei metode se popularizează activitatea bibliotecii în rîndul maselor largi de oameni ai muncii, contribuind totodată la îmbunătățirea muncii de deservire a cititorilor.

Dările de seamă prezentate cititorilor sînt amplu discutate în ședințele de analiză a activității bibliotecii pe o anumită perioadă, scoțîndu-se în evidență cele mai eficiente metode folosite în difuzarea și popularizarea cărții, cît și lipsurile cari frînează bunul mers al muncii. Discutarea în comun a problemelor care preocupă și interesează deopotrivă colectivul bibliotecii și pe cititori, stăpînesc relații de colaborare și legături trainice, prielnice dezvoltării muncii cu cartea în localitatea respectivă.

Preocupată să cunoască cerințele și părerile cititorilor asupra muncii sale, biblioteca raională Buhuși, regiunea Bacău, și-a prezentat darea de seamă asupra activității depuse anul trecut, arătînd ce anume a realizat, potrivit planului de muncă, greutățile și lipsurile avute.

În pregătirea dării de seamă, biblioteca a fost ajutată de secția metodică și bibliografică a bibliotecii regionale Bacău, prin îndrumări asupra felului cum trebuie întocmită darea de seamă și modul de desfășurare a ședinței de analiză. E locul să arătăm că biblioteca din Buhuși organiza pentru prima oară o asemenea acțiune.

O atenție deosebită s-a acordat mobilizării cititorilor de a participa în număr cît mai mare. Pentru aceasta s-au făcut anunțuri

scrise și afișe, expuse în locurile mai frecventate. S-au împărțit din timp cetățenilor acasă, invitații personale prin membrii colectivului voluntar.

În ziua de 4 decembrie 1958, în fața unui însemnat număr de cititori (muncitori, intelectuali, elevi, etc.) cît și activiști de partid, ai sfatului popular raional și ai organizațiilor de masă, tovarășul Stan Ioan, bibliotecar șef al bibliotecii raionale Buhuși, a prezentat darea de seamă. Referatul a subliniat realizările obținute în îndeplinirea cifrelor de plan, metodele folosite pentru atragerea unui număr cît mai mare de cititori maturi și buna lor deservire cu cărți. Astfel, a reșisit că biblioteca a înregistrat în anul trecut 1434 cititori permanenți. Față de anul 1957 procentajul cititorilor maturi a crescut de la 62% la 76%. Din lipsa unei secții separate pentru copii, cititorii școlari au fost îndreptați mai mult către bibliotecile școlare. Procentajul cititorilor din rîndul muncitorilor a crescut la 36% (față de 23% cît era în 1957) intelectualii reprezentînd 31%, iar celelalte categorii — țărani muncitori, elevi, studenți și alții — 33%. Indicele de citire a cărților a ajuns la 17 în anul 1958 fiind citite 24.210 volume.

Condițiile optime create de Sfatul popular raional prin punerea la dispoziție a unui local corespunzător, au înlesnit o mai bună organizare a fondului de cărți, care totalizează în prezent 16.985 volume. În același timp manifestările de masă pentru popularizarea celor mai bune cărți au căpătat un conținut mai bogat.

Din darea de seamă a reieșit că din punct de vedere cifric, biblioteca raională Buhuși n-a depășit rezultatele obținute în anii anteriori, însă s-a îmbunătățit conținutul activității sale. În vederea unei mai bune îndrumări a lecturii cititorilor, colectivul bibliotecii s-a străduit să cunoască pe fiecare cititor în parte și genul de literatură preferat. În acest scop s-au angajat sistematic discuții la sala de împrumut cu prilejul schimbului de cărți, s-au făcut expuneri bibliografice — indicatoare, liste — prin care se recomandau cele mai reprezentative lucrări din anumite genuri literare.

Cea mai importantă parte a dării de seamă a bibliotecii raionale Buhuși au constituit-o discuțiile, din care colectivul bibliotecii a putut cunoaște părerea cititorilor asupra felului cum s-a făcut deservirea cu cărți și îndrumarea lecturii cititorilor.

Dionisie Ion, de pildă, a subliniat atenția ce se acordă cititorilor, cărora biblioteca raională Buhuși le-a recomandat cărți potrivit cerințelor lor. Acest lucru nu este însă suficient. Colectivul bibliotecii trebuie să ajute mai mult pe cititorul mai puțin familiarizat cu cartea, arătându-i cum trebuie citită o carte. Prefața unei cărți, da lamuriri și completări despre autor și opera sa, ea fiind cheia cărții. În general, prefața nu este citită de majoritatea cititorilor. Ar fi bine deci, ca la sala de împrumut să se dea îndrumări în acest sens, mai ales cititorilor noi, ceea ce îi va ajuta să-și însușească mai temeinic conținutul cărților.

În același spirit a vorbit și muncitorul Ilie Bucătaru, unul dintre cei mai vechi cititori ai bibliotecii. În anul trecut, el a citit peste o sută de cărți, din care a învățat multe lucruri. Așa după cum a relatat și darea de seamă, cititori ca Ilie Bucătaru sînt numeroși. El a propus ca o metodă bună în stimularea celor mai buni cititori, organizarea unui concurs care să verifice felul cum este însușit conținutul cărților citite și ajutorul ce-l resimt în munca lor de zi cu zi.

Un deosebit interes au manifestat cititorii pentru buna aprovizionare a bibliotecii cu cărți, cerînd să fie procurat un număr mai

mare de exemplare din operele scriitorilor noștri clasici și cele legate de bibliografia concursului „Iubiți cartea“. Cititoarea Radu Eugenia, profesoară de limba română, a arătat că deși în localitate sînt două biblioteci mari — a fabricii de postav și biblioteca raională — înzestrate cu un însemnat număr de cărți, totuși literatura clasică română este slab reprezentată față de cerințele procesului de învățămînt.

Problema nerestituirii la timp a cărților împrumutate de cititori, a fost ridicată în cadrul discuțiilor, arătîndu-se că biblioteca trebuie să facă educația cititorilor în spiritul păstrării și îngrijirii cărților, precum și a înapoierii lor în termenul fixat. Cititoarea Cindea Ioana, activistă a raionului U.T.M., a propus să se înființeze un panou, unde să se evidențieze cititorii buni și conștienți, iar pe de altă parte să fie satirizați cei ce restituie cărțile cu întîrziere sau deteriorate.

Greutățile și lipsurile în activitatea bibliotecii au provocat discuții pline de învățămînte.

S-a ridicat de pildă problema cărții agro-technice. Cititorul Onciu Ioan a spus că această carte este slab răspîdită în rîndul cetățenilor din cartierul său, deși ei se ocupă cu agricultura și cultura legumelor. Tot Onciu a propus să se organizeze o rețea mai largă de biblioteci de casă, care să cuprindă cartierele orașului, îmbunătățindu-se astfel deservirea populației cu cărți pe specificul ocupațiilor ei zilnice.

Darea de seamă ținută de biblioteca raională Buhuși și-a atins în mare măsură scopul, participanții dînd sugestii și propuneri pentru îmbunătățirea activității bibliotecii, exprimîndu-se dorința ca metoda analizei muncii prin darea de seamă să fie continuată în viitor.

Analiza dării de seamă a bibliotecii raionale din Buhuși s-a încheiat cu o reușită manifestare de masă prin organizarea unui proces literar asupra nuvelei Lența de Francisc Munteanu. Colectivul bibliotecii a arătat astfel că știe nu numai să cointereneze masele de cititori în activitatea sa, dar să și le apropie.

Roadele colaborării

ANGHEL ECATERINA
*Biblioteca raională
Medgidia*

La schimbul de experiență, organizat la biblioteca sătească din Mihail Kogălniceanu, au luat parte bibliotecarii din Dorobanțu, Peștera, Poarta Albă, Basarabi, Tîrgușor etc.

În prima parte a schimbului de experiență, participanții au putut cunoaște toate formele de evidență cerute de munca tehnică a bibliotecii. A fost vizitată apoi biblioteca de casă, condusă de tov. Lăpușan Maria, bibliotecară cu experiență, cu cititori și număr însemnat de cărți citite și unde evidența este ținută la zi.

A doua parte a schimbului de experiență a fost organizarea unui proces literar, cu nuvela **Lența** de Francisc Munteanu, al cărei subiect se leagă și contribuie la înțelegerea problemelor ce frământă satul. La reușita procesului literar au contribuit directorul școlii din localitate tov. Ivanoff Ștefan, tov. Costea Nicolae, avocat, Mincu Scupra țăran, președinte Soldeș Mihai, Roșu Ioana, Lența-Goldeș, Stănică Constantin și Gheorghe Petcu. Discuțiile au relevat stări asemănătoare și în gospodăria agricolă colectivă din sat.

Toate organele de conducere din comuna noastră — de stat, cadre didactice și militare, intelectuali — au sprijinit bibliotecile în munca cu cartea. A existat de asemenea o colaborare cu organizațiile de masă, în special cu comitetele de femei.

Metoda schimbului de experiență inițiată de biblioteca raională urmărește un țel dublu: a) permanentizarea acestor manifestări care să ajute la rezolvarea sarcinilor ce stau

în fața bibliotecilor, privind educația patriotică a oamenilor muncii; b) atragerea unui număr cât mai mare de cititori țărani muncitori și intelectuali în desfășurarea muncii de masă cu cartea.

Bibliotecarii, participanți la schimbul de experiență din comuna Mihail Kogălniceanu, și-au luat angajamentul să organizeze la biblioteca unde lucrează manifestări de masă asemănătoare, generalizînd cele mai bune metode, contribuind astfel la ridicarea nivelului cultural al țărănimii muncitoare.

Cartea în slujba colectiviștilor

Biblioteca colțului roșu al G.A.C. „Victoria” din comuna Podul Iloaiei regiunea Iași, a luat ființă în anul 1952, odată cu constituirea gospodăriei. La început, preocupăți de consolidarea tinerei lor gospodării, colectiviștii nu s-au ocupat de bibliotecă. De citit se citea, dar nu atît cît trebuia. De o muncă organizată nu se putea vorbi.

Această situație a dăinuit pînă în vara anului 1957, în preajma începerii concursului între bibliotecile de la sate. Vina nu era atît a colectiviștilor, cît mai ales a bibliotecii sătești din comună și în deosebi a bibliotecii raionale Tg. Frumos, care nu se arătase preocupată de îndrumarea și sprijinirea bibliotecilor mai mici din raza lor de activitate.

Inițiativa de a se încadra în concurs a pornit de la colectiviști, care și-au dat seama că în felul acesta vor îmbunătăți activitatea bibliotecii gospodăriei. Oferindu-se

voluntar pentru munca de bibliotecar, colectivistul Arămescu Constantin a pornit în octombrie 1957 la muncă, încredințat că greutățile pot fi biruite dacă ești hotărît la aceasta.

Prima constatare a noului bibliotecar a fost lipsa multor cărți din inventarul bibliotecii, ele aflându-se la diverși cititori care nu le mai restituiseră de luni și luni de zile. Depistarea și recuperarea tuturor cărților întârziate a fost o problemă destul de anevoioasă. Cu ajutorul unui colectiv format din tineri, tov. Arămescu a mers la fiecare colectivist acasă reușind să recupereze 129 volume. Se îndeplinea astfel și una din condițiile principale ale regulamentului de organizare a concursului, fără de care participarea la concurs ar fi fost imposibilă. S-a procedat apoi la reinventarierea atentă a fondului de cărți într-un registru anume, iar pe măsură ce se făceau noi achiziționări, ele erau cu grijă înregistrate. Această evidență a folosit mult bibliotecarului, care și-a putut da seama că-i lipseau multe cărți cu conținut agrotehnic, legate de culturile care se practicau în gospodărie. Aflând că la biblioteca căminului cultural din Budăi sînt multe din cărțile de care aveau nevoie colectivii de la „Victoria“, tov. Arămescu a împrumutat de acolo 40 de volume pe termen de 3 luni. În felul acesta și-a înjghebat un fond de cărți legat de viața oamenilor și și-a început munca, căutînd ca printr-o bună popularizare să atragă pe colectivii la citit.

Seară de seară, în orele cînd oamenii se adunau la gospodărie, tov. Arămescu se găsea la bibliotecă. Vorbindu-le despre conținutul cărților, stînd de vorbă cu fiecare în parte, le recomandă acele titluri care socotea că-i interesa.

Astfel, el a izbutit ca astăzi cartea să devină un prieten, bun sfătuitor al colectivștilor. Iată-l de pildă pe Juncu Gh., socotitor la gospodărie, care a citit anul acesta aproape 40 de cărți, multe din ele vorbind despre viața nouă care se făurește pe ogoarele patriei noastre. Bun cititor este și brigadierul Lăzărescu Dumitru, iubitor al cărții agrozotehnice. Lucrarea **Zootehnia generală** de

A. Borisenko l-a ajutat în muncă. De la cele 270 oi cîte are gospodăria, datorită unei bune îngrijiri și selecționări, au fost valorificate 136 de pielicele de caracul, cafe au adus un venit de aproape 8000 lei gospodăriei. Insuși bibliotecarul Arămescu este un pasionat cititor, preocupat în deosebi de apicultură. În 1955, gospodăria avea 19 stupi. Din cauză că nu avea cunoștințe suficiente despre felul cum trebuiau îngrijite și crescute albinele, mai multe familii au pierit. Procurîndu-și cărți de apicultură, între care Călăuza stuparului de N. Bogdan, care cuprinde o serie de sfaturi prețioase, tov. Arămescu a izbutit să refacă stupii și să-i înmulțească. Azi gospodăria are 27 stupi, care în vara trecută au produs 130 kg. miere.

Pe parcurs, biblioteca colțului roșu al G.A.C. „Victoria“ și-a îmbunătățit simțitor munca, ajungînd în etapa IV-a a concursului cu 29 cititori și 210 cărți citite. Între timp și biblioteca sătească din comună și biblioteca raională au sprijinit-o tot mai mult, schimbînd cu regularitate fondul de cărți al bibliotecii mobile, ajutînd-o să organizeze cu mult succes recenzii, ca de pildă acelea asupra cărților **Noapți înfrigurate** de Aurel Mihale, **Fii credincioși ai Rusiei** de L. Niculin, **Conspiratorii** de N. Spanov și altele.

Bibliotecarul Arămescu se ocupă de ridicarea nivelului politico-cultural al colectivștilor: cărțile noi sînt popularizate, fie în adunările generale ale membrilor gospodăriei, fie în orele de repaus la muncă; citirea presei și informarea asupra evenimentelor politice interne și internaționale, sînt încetățenite la bibliotecă. Zilnic se face lectura celor mai importante articole apărute în ziarele „Scînteia“ și „Flacăra Iașului“, la care este abonată biblioteca. Mult interes a stîrnit în rîndul colectivștilor citirea Tezelor raportului care va fi prezentat de N. S. Hrusciiov la Congresul al XXI-lea al PCUS.

Un merit al bibliotecii colțului roșu al G.A.C. „Victoria“ este legarea muncii sale de problemele care frămîntă pe membrii gospodăriei. Astfel, cînd în primăvara acestui an s-a hotărît să se însămînteze pentru prima oară porumb dublu hibrid, bibliotecarul

a procurat, prin metoda „cartea prin poștă”, lucrarea Ministerului Agriculturii și Silvicul- turii **Experiența cu porumb dublu hibrid**, or- ganizînd apoi citirea în colectiv a unor ca- pitole privitoare la semănat, polenizare, pră- șit, etc. Aplicînd întocmai îndrumările cu- prinse în această lucrare, gospodăria colec- tivă „Victoria” din Podul Iloaiei a obținut 3000 stiuleți de porumb dublu hibrid la hectar.

De asemenea și cartea de literatură este mult căutată și îndrăgită de membrii acestei colective. Cititori ca Turcov Ecaterina, Cias-

noș Constantin, Ionescu Ioan și alții, preferă în deosebi cărțile de literatură rusă și sovie- tică. Mai bine de 40% dintre colectivștii de la „Victoria” sînt cititori frecvenți ai biblio- tecii de la colțul roșu, dîndu-și seama ce însemnătate are cititul pentru munca lor de zi cu zi, pentru întărirea și dezvoltarea ti- nerei lor gospodării.

Activitatea pe care o desfășoară în prezent biblioteca colțului roșu al G.A.C. „Victoria”, faptul că se citește mai mult și organizat, ne face să credem că în curînd ea va păși în rîndul bibliotecilor fruntașe din raion.

Un schimb de experiență între bibliotecile de casă

În ultimii ani bibliotecile de casă au cunos- cut o mare dezvoltare. Atît în orașele, cît și în satele patriei noastre numărul lor este în continuă creștere, dovedindu-se o formă de activitate eficace pentru răsperi- rea cărților și buna deservire a cititorilor. Ele au adus astfel un aport însemnat la mărirea numărului de cititori, la o mai bună cunoaștere a acestora și la interesarea lor în munca cu cartea.

Un rol însemnat în extinderea și dezvoltarea bibliotecilor de casă îl au organizațiile de masă. Dintre acestea, și-au dat contri- buția lor prețioasă organizațiile de femei. Munca comitetelor de femei din sate și orașe nu s-a limitat doar la antrenarea la lectură a femeilor muncitoare, gospodine etc., ci au sprijinit buna desfășurare a activității biblio- tecilor de casă, problema bunei lor organi- zări și funcționări formînd obiectul planu- rilor de muncă a multor din aceste comitete. Un exemplu rodnic ce merită a fi însușit și de alte regiuni și raioane îl constituie acti- vitatea comitetelor de femei din raionul Med- gidia.

În vederea generalizării experienței celor mai bune biblioteci de casă, comitetul raio-

nal al femeilor în colaborare cu secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular, raional, a inițiat organizarea unor schim- buri de experiență între bibliotecile de casă.

Primul schimb de experiență a avut loc în ziua de 16 noiembrie la Medgidia cu par- ticiparea unui număr de 136 bibliotecari-să- țești, din G.A.C., cămine culturale și ai bi- bliotecilor de casă din raion. Avînd în ve- dere importanța acestui schimb de experiență și problemele ce se puneau pentru o mai bună organizare și desfășurare a activității bibliotecilor de casă, au participat ca invi- tați și reprezentanți ai Comitetului național al femeilor din R.P.R., Comitetului regional al femeilor și colectivului bibliotecii regionale. Pentru ca schimbul de experiență să fie cît mai rodnic, au luat parte și cîte doi biblio- tecari sătești și unul raional, precum și cîte două delegații din partea Comitetelor de fe- mei din cadrul fiecăruia din celelalte raioane ale regiunii Constanța.

Prima parte a schimbului de experiență a fost consacrat vizitării bibliotecii raionale și a unor biblioteci de casă din orașul Med- gidia înființate încă din 1954, dintre cele cu o practică îndelungată. Această vizită a

prilejuit bibliotecarilor să cunoască activitatea bibliotecii raionale, să studieze toate formele de activitate folosite în organizarea și îndrumarea bibliotecilor de casă din reședința de raion cît și din mediul rural, îmbogățindu-și astfel experiența proprie cu noi cunoștințe. Cu multă atenție au ascultat bibliotecarii explicațiile date de colectivul bibliotecii gazdă și asupra altor aspecte de activitate. Unii bibliotecari au cercetat dosarele cuprinzînd borderourile cu cărțile încredințate bibliotecarilor de casă, au verificat evidența acestora, notîndu-și date cu privire la numărul și frecvența cititorilor, a circulației cărților și sistemul de împropătare și ținare a legăturii cu fiecare bibliotecă de casă în parte. Pe bibliotecara șef de la Babadag a interesat-o în mod deosebit activitatea bibliotecii raionale cu privire la organizarea și îndrumarea celor 25 de biblioteci de casă organizate de biblioteca raională în cadrul orașului Medgidia. Vizi-tînd cîteva biblioteci de casă din oraș, ea a stat de vorbă alît cu responsabilii, precum și cu cititorii de la care a aflat prețioase învățăminte. Astfel, la bibliotecile conduse de tov. Cristea Constanța și Prîncop Alexandrina, rezultatele frumoase obținute se datoresc strînsei colaborări cu organizațiile de femei de cartier, cu ajutorul cărora sînt organizate periodic echipe de colportori, care atrag noi și noi gospodine la lectura cărților.

În sala de festivități a clubului fabricii de ciment din localitate, bibliotecarii au ascultat referatul asupra activității bibliotecilor de casă din raionul Medgidia ținut de tov. Gevrie Memet, secretara Comitetului raional al femeilor. După un scurt istoric al înființării primelor biblioteci de casă în raionul Medgidia, referatul a subliniat în mod deosebit legătura dintre organizațiile de femei și bibliotecile staționare care au dus la dezvoltarea rețelei bibliotecilor de casă, ajungînd astăzi la 286. Folosind exemple concrete, referatul a dezbătut pe larg metodele folosite de bibliotecile de casă pentru popularizarea și difuzarea cărților în rîndul oamenilor muncii: lecturi în grup, cercuri de citit, colportaj de cărți, recenzii, seri literare.

În activitatea lor, bibliotecile de casă au fost sprijinite de bibliotecarul sătesc și comitetele sătești comunale, sub îndrumarea comitetului de partid. Evidența activității bibliotecilor de casă este ținută la raion în fișe sau caiete care oglindesc munca depusă de bibliotecar, numărul cărților citite și al cititorilor..

În încheiere referatul a subliniat preocuparea susținută a bibliotecii raionale pentru îndrumarea bibliotecilor de casă. Au fost folosite astfel cu succes discuțiile în cadrul seminariilor raionale, analiza muncii pe perioada de activitate, schimburi de experiență organizate în satele raionului.

Discuțiile care au urmat au ridicat noi probleme legate de activitatea bibliotecilor de casă, sarcinile lor și modul cum trebuie să-și ducă mai bine munca.

Astfel, tov. Merzie Amed, responsabilă bibliotecii colțului roșu G.A.C. din comuna Valul Traian, s-a ocupat de activitatea celor 16 biblioteci de casă organizate în fiecare circumscripție electorală din comună și care deservesc un număr de peste 400 de cititori.

Printre metodele folosite, au fost menționate: deservirea cititorilor cu cărți, în afara bibliotecii, ceea ce a dus la mărirea cu o sută a numărului cititorilor; alcătuirea planurilor săptămînale, lunare și trimestriale la cele 16 biblioteci de casă; instructaj cu responsabilele bibliotecilor de casă în ce privește: atragerea de noi cititori, cititul, împropătarea stocurilor de cărți; sprijinul neprecupețit al cadrelor didactice de la Școala elementară cu prilejul organizării unor manifestări de masă (recenzii, consfățuiri) la sediul bibliotecii de casă; săptămînal cercuri de citit la fiecare bibliotecă de casă, cu procese verbale întocmite asupra discuțiilor purtate.

Responsabilele de bibliotecă de casă Ion Jenica, Petcu Elena, Zarembe Maria, Zimnea Victoria și Dumitrache Florea s-au evidențiat în munca pentru popularizarea și difuzarea cărților politice, agrotehnice și de literatură în rîndurile colectivștilor din raza lor de activitate.

Tov. Peliade Maria, responsabilă unei biblioteci de casă din orașul Constanța a arătat cum a reușit să aibă în fiecare casă

din cartier cel puțin cite un cititor, numărând în prezent 262 cititori cu 5.324 cărți citite. Metoda colportajului a stat la baza succesului acestei biblioteci. O frumoasă activitate se desfășoară și în rîndul cititorilor copii, care vin cu drag, seară de seară, să asculte pe bibliotecarul lor cum le citește dintr-o carte sau le povestește conținutul unei cărți recent citite.

„Succesul muncii bibliotecii de casă — a spus tov. Andrei Maria de la Tîrgșor, raionul Tulcea — depinde foarte mult de faptul dacă bibliotecarul își cunoaște bine cititorii, preocupările lor de fiecare zi, preferințele lor de lectură”. Din experiență proprie tov. Andrei Maria a relatat cazuri concrete din primii ani de activitate, cînd datorită unor greșeli ce le făcea în recomandarea cărților, cititorii nu reveneau la bibliotecă, socotind că biblioteca nu are cărți pe înțelesul lor. A dat apoi exemple cum datorită unei bune recomandări a cărților, ei s-au dus la bibliotecă, cititori din rîndurile țăranilor muncitori.

Din cuvîntul tov. Mihailovici Elena, responsabilă bibliotecii satești din comuna Mihail Kogălniceanu, s-a desprins rolul bibliotecilor de casă în pregătirea unor manifestări de masă. Succesul procesului literar cu cartea *Lența* de Francisc Munteanu, recent organizată în comună, s-a datorat în bună parte și faptului că biblioteca satească a fost ajutată în perioada de pregătire de cele 26 biblioteci de casă din comună.

O problemă viu discutată a fost aceea a stimulării responsabililor bibliotecilor de casă, care își consacră o bună parte din timpul liber pentru dezvoltarea muncii cultural-educative în sat. Pe această linie, tov. Arvente Ana, responsabilă bibliotecii satești din comuna Poarta Albă, a relatat inițiativa Comitetului executiv al Sfatului popular local de a evidenția bibliotecile merituose prin decernarea steagului de „Fruntaș în munca cu cartea”.

Alți vorbitori, printre care și responsabilul bibliotecii satești din Jurilovca, a arătat contribuția bibliotecilor de casă în lupta pentru combaterea misticismului și superstițiilor. Răspîndind cartea de știință popularizată prin bibliotecile de casă se explică oamenilor în mod științific cauza întîmplării unor fenomene, combătîndu-se astfel credințele greșite și înapoiate.

Schimbul de experiență s-a încheiat cu o chemare din partea participanților la consfătuire adresată comitetelor raionale, orașenești, comunale și satești ale femeilor, către toți activiștii culturali, către toate femeile din regiunea Constanța, pentru intensificarea muncii cu cartea, dezvoltarea și întărirea bibliotecilor de casă, principala formă a muncii cultural-educative, de masă, pentru educarea cititorilor în spiritul dragostei față de patrie și a popularizării cuceririlor regimului nostru democrat-popular.

ȘTIRI

● Biblioteca raională din Weimar a editat o lucrare cu titlul *Sintem totuși mai tari ca moartea*. Lucrarea conține o dare de seamă a bibliotecarului Harry Kath despre munca culturală ilegală în lagărele din Buchenwald, un interviu cu prof. Fritz Cremer, creatorul grupului plastic referitor la Buchenwald și un autoportret al scriitorului Bruno Apitz, (autorul romanului *Printre lupi*), însoțite de numeroase ilustrații, poezii și cîntece (originale). Lucrarea e însoțită de o *Bibliografie*

a literaturii *buchenwaldiene* și de *Cantata pentru Buchenwald* de Kurt Paul (editată pentru prima oară). Bibliografia cuprinde cărți, articole din ziare și reviste, teze și disertații, publicate în R.D.G. și în străinătate, cu privire la Buchenwald.

Frumos prezentată și din punct de vedere grafic, lucrarea constituie o contribuție valoroasă a bibliotecii închinată memoriei eroilor antifasciști căzuți la Buchenwald.

Unele probleme ale BIBLIOGRAFIEI LITERARE

În rezolvarea mărețelor sarcini ale construirii societății socialiste, în munca multilaterală de ridicare a nivelului ideologic al oamenilor muncii, un rol însemnat revine literaturii. Literatura ca și arta contribuie la formarea conștiinței oamenilor, educă din punct de vedere politic, moral și estetic.

Ținând seama de importanța beletristicii în formarea conștiinței comuniste a celor ce muncesc, bibliografia literară trebuie să ocupe un loc de cinste în ansamblul activității bibliografice. Ea are menirea să ajute la popularizarea și cunoașterea celor mai bune opere literare, la dezvăluirea bogatului conținut de idei ale acestora, să contribuie la studierea și popularizarea problemelor esteticii marxist-leniniste.

Interesul crescând al maselor de cititori față de cartea literară, de problemele literaturii, ridică în fața bibliografiei literare, aspecte deosebit de importante. Bibliografia literară este un instrument eficace în munca bibliotecarilor, pe care îi ajută la îndrumarea cititorilor spre cele mai valoroase lucrări literare, la completarea fondului de cărți, cu cele mai reprezentative opere ale literaturii naționale și universale, la alegerea cărților pentru organizarea manifestărilor de masă etc. Iar pentru cititor, bibliografia literară este o călăuză în lumea cărților literare, un prieten prețios pentru valorificarea cât mai temeinică a lecturilor.

O scurtă trecere în revistă a activității bibliografice, desfășurată în țara noastră, ne arată o preocupare vădită față de bibliografia literară. Au apărut diverse bibliografii care se adresează atât cititorului începător, cât și omului de știință. Cu toate acestea, bibliografia literară rămâne încă deficitară unor probleme majore la care trebuie să răspundă munca cu cartea în ge-

neral, cât și cerințelor maselor de cititori.

Cercetătorii dispun astăzi de unele bibliografii literare, instrumente prețioase în munca lor. Printre acestea semnalăm bibliografiile apărute în paginile unor publicații de specialitate (*Revista de Folclor, Caete critice*).

Privită însă în ansamblu, bibliografia literară menită a sprijini munca științifică prezintă o serie de lipsuri, care trebuie să fie cit mai grabnic lichidate. În primul rând ea nu răspunde întotdeauna actualității, prin tematică. Discuțiile atât de ample purtate în ultimul timp în paginile revistelor literare asupra problemelor de literatură, reprezintă cele mai bune indicații asupra temelor care ar trebui abordate. Bibliografii din marile noastre biblioteci trebuie să dea dovadă de cit mai multă inițiativă, lărgindu-și totodată sfera preocupărilor, și contribuind activ la larga popularizare a principiilor de bază a esteticii marxist-leniniste, la demascarea oricărui fel de manifestare a concepției burgheze idealiste în creația artistică, asupra rolului artei și literaturii în viața obștească. În același timp, atenția bibliografilor trebuie să se îndrepte spre reliefa bogăției de teme, subiecte și genuri ale literaturii realist-socialiste, a eroilor minunați ai zilelor noastre, exemplu de urmat pentru masele tot mai largi de oameni ai muncii.

În tratarea tuturor acestor probleme, bibliografii trebuie să dea dovadă de exigență. Trebuie combătută tendința de a epuiza, indicând fără nici un discernământ lucrări esențiale sau lipsite de orice valoare. Bibliografia, trebuie să scoată în evidență lucrările valoroase, să ia poziție față de cele slab realizate.

Alcătuirea unor bibliografii literare de un înalt nivel științific se va resfringe și asupra bibliografiilor literare de recomandare, întrucât pe baza primelor, se vor putea întocmi bibliografii destinate maselor largi, pe teme cit mai variate și la un nivel corespunzător.

O cercetare a situației existente în acest domeniu ne arată că lipsesc formele cele mai simple ale bibliografiei de recomandare, sortită să ajute masele de cititori la aprofundarea și îmbogățirea cunoștințelor lor, la însușirea temeinică a conținutului de idei a celor mai bune opere literare, la deprinderea unei literaturi organizate.

Experiența sovietică ne este și de data aceasta călăuză. În cazul bibliografiei de recomandare, care a căpătat o deosebită extindere în Uniunea Sovietică, bibliotecile sovietice folosesc cu deosebit succes așa numitele „Pamiatka“ (memorandum) care oferă cititorului interesat indicații minime în legătură cu o anumită problemă. Asemenea bibliografii tipărite pe o scară largă de bibliotecile sovietice, au între 8—32 pagini. Bibliotecile noastre ar trebui să-și însușească această experiență, și, după modelul arătat mai sus, să treacă la întocmirea unor asemenea materiale care ar constitui un ajutor important acordat masei de cititori. O altă formă a bibliografiei de recomandare care trebuie dezvoltată, este și planul de lectură și a cărui lipsă o resimt pe bună dreptate atât bibliotecarii cit și cititorii.

Trebuie intensificată alcătuirea de bibliografii tematice, al căror rol nu se rezumă numai la ajutorarea celor ce urmăresc o anumită problemă, ci tind spre dezvoltarea multilaterală a conținutului bogat de idei a literaturii realismului socialist ca și a literaturii realiste, având totodată și un puternic caracter propagandistic.

Bibliografiile tematice au apărut pînă acum și ele sînt destul de numeroase. Printre cele care s-au bucurat de o bună prețuire din partea bibliotecarilor se numără *Cele mai frumoase cărți de vitejie și eroism* și *Cele mai frumoase cărți de aventuri*, care s-au

dovedit ca foarte utile pentru dezvoltarea dragostei de carte a tineretului. Pe viitor, trebuie dată o atenție mai mare înlăturării unor lipsuri serioase ce se manifestă în alcătuirea unor bibliografii literare tematice și care provin din neselecționarea judicioasă a operelor recomandate în legătură cu tema respectivă. Avem încă unele bibliografii ce cuprind lucrări cari păcătuiesc prin naturalism și schematism sau sînt slab realizate din punct de vedere artistic, lucrări criticate la timpul lor, de critica literară. Se face de asemenea resimțită și lipsa adnotărilor care să sublinieze însemnătatea fiecărei opere literare recomandate.

Un accent mai mare trebuie pus pentru alcătuirea de bibliografii literare pe teme social-politice.

Este adevărat că s-au făcut pași în această direcție. Numeroase bibliografii consacrate unor teme social-politice cuprind și cărți literare. Un bun exemplu asupra folosirii cărții literare în înțelegerea mai temeinică a unor probleme social-politice ni-l oferă indicatorul bibliografic *In ajutorul celor ce studiază Istoria P.C.U.S.* Literatura sovietică, alcătuit de editura Cartea Rusă.

În cadrul bibliografiei literare un loc însemnat îl ocupă bibliografiile. Au apărut numeroase prezentări bibliografice ca: *Mihail Sadoveanu, marele nostru povestitor*, *Un mare fiu al poporului rus — Maxim Gorki*, *Literatura clasică rusă*, *Să cunoaștem scriitorii literaturii universale*, *Să cunoaștem scriitorii patriei noastre*. Unele din aceste lucrări însă, suferă de schematism în prezentarea vieții și operei unor scriitori, altele nu conțin nici un fel de indicații bibliografice privind lucrările despre viața și opera scriitorului, sau nu indică totdeauna cele mai bune lucrări despre acesta, lucru ce se reflectă asupra calității materialelor respective.

Bibliografiile reprezintă un ajutor însemnat acordat marelui public, care de multe ori nu are altă sursă de informare asupra vieții și operii unui anumit scriitor. De aceea este foarte binevenită inițiativa Bi-

bliotecii Centrale de Stat de a edita o serie de bibliografii ale frunțașilor literaturii noastre. O asemenea inițiativă trebuie însă largită și extinsă.

Făurirea unui om nou, cu o conștiință înaintată, impune și făurirea unor instrumente de ajutorare a activității bibliotecare, printre care bibliografia literară ocupă un loc de frunte. Alcătuirea unor variate și numeroase bibliografii literare pe baza principiilor marxist-leniniste, va contribui nemijlocit la dezvoltarea gustului de citit a maselor, la educarea estetică a cititorilor.

Intocmirea unor bibliografii literare care să corespundă cerințelor, cere antrenarea tuturor forțelor în stare să asigure nivelul științific corespunzător: critici literari, scrii-

tori, etc. Totodată se impune de urgență o planificare riguroasă în întreaga activitate bibliografică. Biblioteca Centrală de Stat poate și trebuie să treacă la o repar-tizare judicioasă a sarcinilor în ceea ce privește alcătuirea bibliografiilor literare în funcție de profilul bibliotecilor, înlăturînd astfel paralelismul în muncă, risipa de energie și de muncă depusă.

Articolul de față n-a ridicat decît unele aspecte ale bibliografiei literare din țara noastră. Fără îndoială că problemele sînt mai numeroase și așteptăm din partea bibliografilor ca și a oamenilor de litere participarea la o amplă discuție, privind problemele bibliografiei literare.

DESPRE GESTIUNE ȘI INVENTARIEREA CĂRȚILOR

LUCIAN TURDEANU

În ultima vreme, prin hotărîri ale Consiliului de Miniștri s-au trasat sarcini ministerelor și celorlalte instituții centrale să ia măsuri pentru apărarea integrității avutului obștesc.

Printre noile măsuri luate de Ministerul Finanțelor pentru apărarea avutului obștesc se află și instrucțiunile privind: gestionarea materialelor și a bunurilor de inventar la instituțiile bugetare; introducerea garanțiilor materiale; și recent, inventarierea valorilor materiale și bănești la instituțiile bugetare.

Din cuprinsul acestor instrucțiuni vom desprinde părțile care se aplică în problema gestiunii și inventarierii bibliotecilor.

1. În problema gestiunii avem ca bază, „instrucțiunile pentru păstrarea securitatea și igiena fondurilor bibliotecilor“, date de Di-

recția Bibliotecilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii, din 1956 și instrucțiunile nr. 2045 din 21 mai 1957 privind gestionarea materialelor și a bunurilor de inventar la instituțiile bugetare, elaborate de Ministerul Finanțelor — Direcția generală a bugetului.

Răspunderea pentru păstrarea fondurilor de cărți și alte colecții ale bibliotecilor o au atît responsabilii bibliotecilor cît și conducerea instituțiilor tutelare.

a) Pentru ca responsabilii de biblioteci să-și poată îndeplini sarcinile în bune condiții, conducerea instituțiilor tutelare trebuie să ia următoarele măsuri, specificate de cele două instrucțiuni de mai sus și anume:

— să asigure încăperi corespunzătoare (încăperi izolate, igienice și amenajate special pentru păstrarea cărților).

— dacă nu e posibilă izolarea încăperilor, cărțile trebuie păstrate în dulapuri închise și încuiate. Manuscrisele și tipăriturile vechi și cu valoare documentară, trebuie ținute în dulapuri închise și încuiate. Conducerile instituțiilor au obligația să pună la dispoziția bibliotecilor dulapurile corespunzătoare.

— să asigure paza și securitatea depozitelor împotriva furturilor, incendiilor, etc. procurând încuetoari și aparatul necesar stingerii incendiilor.

Pentru delimitarea gestiunilor și întărirea răspunderilor, instrucțiunile prevăd că intrarea în funcțiune a depozitarului, trebuie să se facă pe baza unui ordin scris al șefului unității, care precizează data începerii acestei munci, precum și obligația de a se proceda la inventarierea cărților și predarea-primirea lor printr-un proces verbal de predare-primire, vizat de organul imediat superior. Cel ce aprobă schimbarea responsabilului unei biblioteci fără încheierea formelor legale de predare-primire, este răspunzător de pierderile de cărți aduse bibliotecii de către bibliotecarul schimbat.

b) **Responsabilul bibliotecii** este gestionar, întrucât are ca atribuție principală sarcina de a primi, păstra și elibera cărți. În bibliotecile mari, această sarcină este îndeplinită de mai mulți depozitari, fiecare având în gestiune câte un sector.

Sarcinile principale ale gestionarilor sunt legate de primirea, păstrarea și eliberarea cărților și altor publicații.

Primirea și eliberarea cărților din biblioteci se fac potrivit normelor prevăzute în **Minimul de tehnică de bibliotecă din 1953** și normelor generale care reglementează gestionarea tuturor bunurilor și care sînt cuprinse în instrucțiunile nr. 2045/1957.

Astfel, cărțile se primesc în depozit pe bază de acte însoțitoare ca de ex. facturi, bonuri etc., în cazul bibliotecilor mici (cînd aceeași persoană face atît recepția în bibliotecă, cit și păstrarea în depozit), sau borderouri de predare-primire, cînd cărțile sînt recepționate într-un serviciu de primiri, în bibliotecile mari și predate apoi depozitelor. Leșirea cărților din depozit pentru împrumut sau pentru a fi trimise în altă parte se face

pe bază de bonuri de ieșire, aprobate de conducerea bibliotecii.

2. Incepînd cu anul trecut, gestionarii au obligația să depună garanții materiale și care sînt de trei feluri:

— garanții în numerar, cuprinse între 500 și 2000 lei;

— garanții suplimentare în bunuri imobile aduse de gestionari; și

— garanții suplimentare din partea terțelor persoane constînd în bunuri imobile sau venituri ale acelor persoane.

Ministerele, instituțiile centrale și sfaturile populare regionale stabilesc cuantumul garanției în numerar, pe funcțiuni, după natura și volumul valorilor materiale încredințate, precum și cazurile cînd gestionarii sînt obligați să depună garanții suplimentare.

Introducerea garanției materiale s-a făcut în vederea apărării avutului obștesc și a acoperirii eventualelor pagube, pentru cazul cînd nu au putut fi acoperite în alt mod legal.

Garanțiile se depun de gestionari la cariera instituției, iar de aceasta la CEC, pe librete de economii care poartă mențiunea specială „depuneri-garanții”, acordîndu-se o dobîndă de 5% pe an.

Garanțiile sînt eșalonate în rate lunare de cel puțin 50 lei. Prima rată se depune odată cu semnarea actului de garanție sau a contractului individual de muncă.

Responsabilii bibliotecilor și depozitarii fiind gestionari sînt obligați să depună garanția materială ce li se fixează.

3. **Organizarea evidențelor de cărți** este un important mijloc pentru întărirea răspunderii gestionare și apărarea integrității avutului obștesc.

În mod obișnuit bibliotecile au următoarele evidențe de cărți: un registru de mișcare a fondului bibliotecii, un registru inventar și un caiet de evidență a broșurilor de importanță temporară.

În afară de aceste registre, unele biblioteci mai țin cataloage topografice, în care cărțile sînt înregistrate după locul lor de așezare.

Aceste registre vor trebui să fie aduse la zi, cu toate înregistrările, înainte de începe-

rea operațiunii de inventariere. Este greșită măsura acelor care procedează la inventarierea cărților, înainte de a aduce evidențele la zi.

Se știe că scopul inventarierii constă în confruntarea existenței obiectelor aflate pe teren cu evidențele, pentru a le da acestora din urmă caracterul real. Dacă evidențele sînt incomplete, confruntarea se face greu, constatîndu-se totodată că o mare parte din cărți nu sînt cuprinse în evidențe.

4. Instrucțiunile nr. 2071/1958 privind inventarierea valorilor materiale și bănești la instituțiile bugetare, care se aplică începînd cu inventarierea de la 31 decembrie 1958 cuprind nu numai norme generale, ci și unele indicațiuni în legătură cu inventarierea cărților.

a) Dintre normele generale menționăm că pentru a se putea face confruntarea existențului de pe teren cu evidențele, se cere ca bibliotecile să efectueze toate operațiunile de primire și de eliberare a cărților pînă în momentul cînd începe inventarierea și să înregistreze în evidențele pe care le tin toate operațiunile de intrare și de ieșire. Pentru aceasta, instrucțiunile nr. 2071/1958 prevăd că se vor lua declarații scrise de la gestionari, din care să rezulte că toate documentele referitoare la intrările și ieșirile de cărți au fost predate la contabilitate și că nu au în depozit cărți care nu figurează în evidențe.

Pe timpul verificării stocurilor, operațiunile de primire și de eliberare a cărților, trebuie suspendate pe cît e posibil pentru a se putea stabili situația exactă. Astfel pentru a se ajunge la soldul real ar trebui adăugate ieșirile și scăzute intrările.

b) Gestionarii nu fac parte din brigăzile sau comisiile de inventariere. Spre deosebire de vechile instrucțiuni care acordau gestionarilor calitatea de membru în brigăzile de inventariere, noile instrucțiuni consideră pe gestionari numai ca participanți, pentru a da comisiei de inventariere toate lămuririle cerute la stabilirea exactă a soldurilor și să lămurească eventualele nepotriviri constatate.

Pe lîngă fiecare instituție se formează cîte o comisie de inventariere, cu excepția sfatu-

rilor populare, unde se constituie o comisie pentru întreg sfatul popular. Comisia este numită prin decizie sau ordin scris al conducătorului instituției, la propunerea contabilului șef. În ajutorul comisiilor de inventariere, în cazul unităților cu un volum de lucrări, se organizează brigăzi de inventariere, a căror activitate se limitează în cele mai multe cazuri la inventarierea unei unități gestionare.

c) Comisiile de inventariere au următoarele sarcini prevăzute în instrucțiunile nr. 2071/1958 :

— organizarea unor lucrări pregătitoare inventarierii, ca de ex. să întocmească un plan de lucru, instruirea brigăzilor, să ia declarații de la gestionari și serviciile de recepție din care să rezulte că s-au înregistrat toate documentele de intrare și ieșire etc. ;

— constatarea pe teren a stocurilor existente ;

— întocmirea listelor de inventariere și a situațiilor comparative ;

— cercetarea și stabilirea cauzelor lipsurilor și a plusurilor constatate ; și

— consemnarea într-un proces verbal a constatărilor, concluziilor și propunerilor.

d) În noile instrucțiuni se mai precizează că sînt supuse inventarierii nu numai mijloacele proprii, ci și cele primite în păstrare, custodie sau spre prelucrare. Pentru acestea se întocmesc liste de inventariere separate, din care un exemplar se trimite unității tutelare.

e) Tot pe liste separate se înscriu și obiectele de care instituția nu mai are nevoie, adică acelea care îi sînt disponibile pentru a fi redistribuite, precum și acelea care nu mai pot fi folosite în starea în care se află, pentru a se proceda la lichidarea lor

La repartizarea bunurilor altor unități, instituțiile bugetare la fel ca întreprinderile vor trebui să se conformeze prevederilor decretului nr. 409 din 23 septembrie 1955 privind reglementarea transmiterii bunurilor proprietatea statului, care în art. 1 stabilește competențele organelor care fac transmiterea, iar cu ocazia lichidării bunurilor, instituțiile

bugetare aplică normele din instrucțiunile nr. 10.710/1952, care dau în competența fiecărui ordonator de credite dreptul de a aproba propunerile de lichidarea bunurilor.

Transmiterea bunurilor disponibile se face prin decizia Comitetului executiv al statului popular regional sau prin ordinul ministrului sau președintelui în cazul instituțiilor centrale. În cazul bibliotecilor, schimbul de dublete și de alte cărți disponibile se face conform îndrumărilor date de Fondul de Stat al Cărții.

Instituțiile bugetare trebuie să analizeze cu toată atenția cazurile de lichidare a bunurilor, potrivit instrucțiunilor nr. 10 710/1952. De aceea, recentele instrucțiuni privind inventarierea valorilor materiale la instituțiile bugetare, prevăd obligația comisiilor de inventariere de a trece pe liste separate de inventariere, obiectele găsite ca neutilizabile sau deteriorate. În aceste liste se va arăta felul și gradul deteriorării, și persoanele vinovate de deteriorarea lor. Până la lichidarea lor, aceste obiecte se țin într-o parte separată a depozitului.

Normele indicate mai sus se aplică și cărților care au ajuns într-o stare de uzură, că nu mai pot fi folosite, aprobarea scăderii lor urmînd s-o dea ordonatorul de credite respective, deci fără aprobarea ordonatorului superior. Totuși pentru ca ordonatorul superior să poată cunoaște cum s-a procedat la lichidarea bunurilor de către ordonatorul subordonat, acesta îi va aduce la cunoștință cazurile prin dările de seamă contabile trimestriale sau anuale.

5. Inventarierea cărților, colecțiilor de periodice și altor valori din biblioteci se face, în concordanță cu noile instrucțiuni, astfel: în loc să se treacă în liste fiecare carte aflată în bibliotecă, s-a prevăzut spre a se ușura operațiunea, ca în urma confruntării cataloagelor de cărți, cu cărțile aflate în rafturi, să fie trecute în listele de inventariere numai exemplarele de cărți aflate în plus, precum și acelea cari lipsesc, întocmindu-se astfel liste de inventariere numai pentru diferențe — în plus sau în minus.

Aceste diferențe se înscriu apoi după aprobarea lor, în evidențele analitice ale bibliotecii.

Gestionarii sînt răspunzători de lipsurile de cărți, cînd nu au luat măsuri pentru acoperirea pagubelor. În cazurile excepționale (de calamități sau de forță majoră, sau cînd persoanele vinovate de pierderi nu pot fi identificate, dacă au fost luate toate măsurile pentru recuperarea cărților), aprobarea scăderii lipsurilor se dă de către ordonatorul superior, în cazul ordonatorilor terțieri și secundari. În schimb, în cazul ordonatorilor principali finanțați din bugetul republican, aprobarea se dă de către aceștia, iar pentru cei finanțați din bugetele locale, se dă de către comitetele executive respective, întotdeauna ca la scăderea lipsurilor de materiale peste normă, provenite din calamități sau alte cazuri de forță majoră.

Am ținut să facem precizările de mai sus pentru a da lămuriri juste în problema gestionării și inventarierii cărților și a spulbera unele păreri greșite ca de ex. accia că ar fi nevoie de o aprobare superioară sau părerea îndrăzneată că s-ar putea pune problema stabilirii unui procent de scăderi legale la cărți. Instrucțiunile de inventariere și acelea de lichidare prevăd cazuri precise cînd se pot aproba scăderi din evidență.

Din cele de mai sus rezultă că o seamă de probleme în legătură cu gestionarea bibliotecilor și inventarierea cărților sînt reglementate în diferite acte normative și instrucțiuni.

Socotim că ar fi bine ca Instrucțiunile pentru păstrarea, securitatea și igiena fondurilor bibliotecilor din 1956 să fie revizuite și completate cu o mare parte din normele indicate mai sus. De altfel, instrucțiunile Ministerului Finanțelor nr. 2071/1958 menționează că pentru inventarierea cărților, colecțiile de publicații periodice etc. aflate în biblioteci, se vor elabora instrucțiuni speciale de către Ministerul Invățămîntului și Culturii, Direcția Bibliotecilor, cu avizul Ministerului Finanțelor.

S. IONESCU-MARICA
Biblioteca regională Iași

Organizarea schimbului de publicații între bibliotecile din sistemul Ministerului Învățământului și Culturii este o măsură deosebit de eficace. Ea ajută atât la îmbunătățirea compoziției fondului de publicații din biblioteci, în scopul folosirii publicațiilor care nu sînt citite în unele biblioteci, nefiind corespunzătoare profilului lor sau existînd într-un număr prea mare în raport cu cererile, cit și la intensificarea circulației cărților.

După primirea instrucțiunilor pentru reglementarea schimbului de publicații, la biblioteca noastră s-a făcut un instructaj cu bibliotecarii raionali, lămurindu-le scopul acțiunii și cum se va trece practic la organizarea schimbului. Instrucțiunile au fost apoi prelucrate cu bibliotecarii sătești care au înțeles justetea și operativitatea acestei măsuri.

O dificultate obiectivă în aplicarea schimbului de publicații a constituit-o fluctuația cadrelor din bibliotecile sătești, în special în perioada de început a aplicării schimbului. Sprijinul, dat însă, de bibliotecarii raionali, a grăbit rezolvarea acestei operații în cadrul bibliotecilor sătești. Deoarece au trecut trei ani de la luarea acestor măsuri, socotim că este cazul să consemnăm unele rezultate obținute.

Pe plan raional, fondurile de schimb din bibliotecile raionale și de la sate de pe cuprinsul unui raion au fost depozitate la centrul de raion. Astfel, la biblioteca raională, Pașcani, după ce s-au adunat fondurile de schimb din bibliotecile de la sate și din biblioteca raională, au fost convocați bibliotecarii sătești pentru a se discuta posibilitățile de satisfacere a cererilor fiecărei biblioteci. În cazul nostru, nu numai că au fost satisfăcute nevoile bibliotecilor sătești dar a rămas un număr de volume care s-a expedit bibliotecii regionale. Acest procedeu s-a aplicat și la biblioteca raională Vaslui. Aci, însă,

operațiunea nu a fost definitivă pînă la nivelul regiunii, deoarece nu toate raioanele au avut posibilități materiale de expediere a fondurilor de cărți la biblioteca regională. Socotim însă deosebit de însemnat faptul că această problemă s-a rezolvat în parte pe plan raional. Avînd sprijinul secțiilor raionale de învățămînt și cultură, bibliotecile raionale vor reuși în scurt timp să expedieze fondurile de cărți.

Un sondaj amănunțit al fondurilor de schimb ajută să ne dăm seama de valoarea practică și eficiența acțiunii de organizare a schimbului. Instrucțiunile de reglementare a schimbului interbibliotecar prevăd posibilitatea ca biblioteca regională să poată păstra o serie de volume, apreciate că ar putea intra în fondul inițial al bibliotecilor nou înființate în regiune. Se asigură ca aceste biblioteci să aibe unele din cărțile valoroase — astăzi epuizate — cum sînt: A. Tolstoi — *Calvarul*, M. Solohov — *Pe Donul liniștit*, St. Zlobin — *Stepan Razin*, Ch. de Coster — *Ulenspiegel*, Ch. Dickens — *Documentele postume ale clubului Pickwick*, Ivanov — *Ameliorarea și producerea semințelor* (1954), Contescu, D. — *Creșterea bovinelor* (1957), Marinescu, Gh. — *Insulizarea nutrețurilor* (1954), M. P. Cotulov — *Descoperirea Antarticei* și pe care le-am întâlnit în stocurile de schimb.

Folosind schimbul interbibliotecar sîntem încredințați că vom rezolva problema unei mai bune aprovizionări a bibliotecilor cu cărțile și broșurile agro-zootehnice adecvate specificului economic al raioanelor. Se va putea de asemenea lichida — în parte — neajunsul semnalat de unele biblioteci nou înființate care primesc — de pildă — de la colecturi volumul II al unei cărți, pe care nu l-au cerut, știind că nu posedă volumul I, dar care li se expediază figurînd între nou-tăți, deși biblioteca nu mai are posibilitatea de a-și procura primul volum.

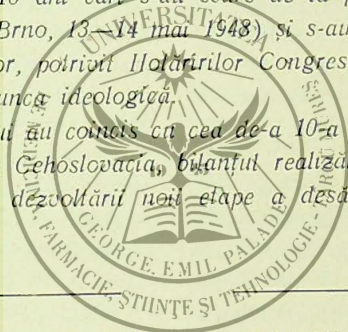

AL DOILEA CONGRES AL BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA CEHOSLOVACĂ

*A*nul trecut, între 21 și 22 octombrie, a avut loc la Bratislava cel de-al II-lea Congres al bibliotecarilor din Cehoslovacia, la care au luat parte 500 de delegați din republica prietenă, precum și invitați din toate țările de democrație populară.

Congresul a fost deschis de dr. Frantisek Kahuda, ministru al Învățămîntului și Culturii, care a vorbit despre situația și sarcinile bibliotecilor din Republica Cehoslovacă. Referatele diversilor raportori au dezbătut apoi activitatea bibliotecară desfășurată în cei 10 ani cari s-au scurs de la primul congres al bibliotecarilor din Cehoslovacia (Brno, 13-14 mai 1948), și s-au trasat sarcinile ce decurg pentru munca bibliotecarilor, potrivit Hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C. Cehoslovac, cu privire la munca ideologică.

Lucrările Congresului au coincis cu cea de-a 10-a aniversare a victoriei regimului democrat-popular în Cehoslovacia, bilanțul realizărilor obținute impletindu-se cu trasarea perspectivelor dezvoltării noi etape a desăvîrșirii construirii socialismului în Cehoslovacia.

Bibliotecile din Cehoslovacia sînt dintre cele mai vechi din Europa. Biblioteca universității din Praga, de pildă, a fost fondată în anul 1348. Inceputul activității bibliotecii universitare din Praga este strîns legată de înființarea celei mai vechi instituții școlare din Europa centrală — Universitatea Karlova. O importantă contribuție au adus bibliotecile în perioada renașterii naționale și în perioada începuturilor mișcării muncitorești. În Slovacia, înrobîtă sute de ani sub dominația străină, înființarea în anul 1863 a „Matices Slovenskei“ a jucat un mare rol în formarea culturii naționale. Influența acestei instituții s-a vădit mai ales în ceea ce privește răspîndirea cărții în popor.

În anul 1919, în timpul republicii burgheze, a fost elaborată în Cehoslovacia prima lege

privind bibliotecile de stat. Această lege cu toate limitele ei burgheze, a asigurat o asemenea bază materială pentru dezvoltarea bibliotecilor publice, încît a fost posibilă organizarea uneia din cele mai dese rețele de biblioteci din Europa.

Influența reacționară a burgheziei în domeniul activității bibliotecare s-a vădit din plin în conținutul fondurilor de cărți din bibliotecile de pe acea vreme, conținut care trebuia să abată atenția oamenilor muncii de la problemele sociale și să influențeze într-un mod reacționar concepția lor despre lume. Situația s-a înrăutățit și mai mult în timpul ocupației hitleriste a regiunilor cehe și în perioada statului fascist-Slovacia. Trebuie însă subliniat că atît în timpul republicii dinainte de München, cît și în timpul regimului

fascist, majoritatea bibliotecarilor cehi și slovaci a fost pe deplin conștientă de înalta lor îndatorire în lupta de trezire culturală a poporului.

Distrugerile din timpul celui de-al doilea război mondial au adus mari pagube materiale bibliotecilor din Cehoslovacia. În regiunile de graniță au fost distruse 4000 biblioteci, cuprinzând trei milioane de volume. Pe teritoriul luat Slovaciei, 360 comune au rămas fără biblioteci.

Instaurarea regimului democrat popular în februarie 1948 a creat condiții noi în dezvoltarea bibliotecilor, transformarea lor în instrumente active ale construirii socialismului în țară.

Primul Congres al bibliotecarilor de la Brno a însemnat și punerea bazelor bibliotecilor de tip socialist. Congresul și-a manifestat încrederea și atașamentul pentru democrația populară, a proclamat un program progresist al bibliotecilor cehoslovace, pus în slujba educării în spirit socialist a poporului.

În anii regimului de democrație populară bibliotecile cehoslovace au cunoscut o mare dezvoltare. De un ajutor neprețuit în construcția bibliotecilor socialiste a fost experiența Uniunii Sovietice. Astăzi există în Republica Cehoslovacă 60.000 de biblioteci de diferite tipuri, cu un fond de aproximativ de 50.000.000 volume și anume: 26 biblioteci științifice de stat; 14.396 biblioteci populare, — asemănătoare bibliotecilor regionale, raionale și sătești de la noi —; 11.400 biblioteci de întreprinderi (sindicale); peste 20.000 biblioteci școlare și pedagogice; 1050 biblioteci ale instituțiilor sanitare, peste 2000 biblioteci tehnice cu un număr mare de filiale în uzine, ateliere etc. (numai în industria metalurgică sînt 2900 de biblioteci-filiale); 66 de biblioteci ale Academiei de Științe; biblioteci științifice, agricole, militare, etc.

Vertiginos au crescut fondul de cărți, numărul cititorilor și al cărților împrumutate. Bibliotecile populare, de pildă aveau în anul 1957 18.000.000 volume, 1.600.000 de cititori și 31.000.000 volume împrumutate cititorilor. În bibliotecile științifice de stat, numărul cărților a ajuns la 7.740.000 volume, fondul de cărți al bibliotecilor universitare a crescut

pînă în 1957 cu 4.500.000 volume, al bibliotecilor școlare cu 10.000.000 de cărți, al bibliotecilor de pe lângă muzee cu 3.500.000 volume și 1.500.000 documente. Bibliotecile de întreprinderi (biblioteci sindicale) cuprind 8.000.000 de volume. Întregul fond al bibliotecilor tehnice de întreprinderi se ridică la 3.500.000 volume, iar fondul de cărți al bibliotecilor militare la peste 3.000.000 volume.

O statistică a cărților citite arată că în Cehia numărul a crescut de la 11,5 milioane volume înainte de război, la 27 milioane volume în 1957, în Slovacia, de la 465.000 volume citite în 1946 la 4.189.980 volume în 1957 — deci aproape de 10 ori mai mult. (Aceste cifre se referă numai la sectorul bibliotecilor populare).

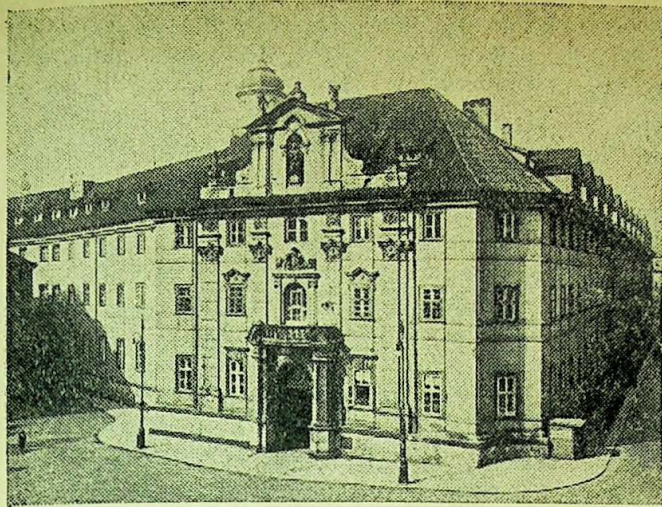
Pe lângă creșterea cantitativ masivă, noua orînduire a introdus în biblioteci schimbări calitativ substanțiale. Într-o perioadă scurtă a fost schimbată compoziția cărților: s-a înlăturat literatura reacționară, anti-sovietică și antisocialistă și s-au întregit fondurile de cărți ale bibliotecilor cu zeci de mii de volume din clasicii naționali și cele mai bune opere ale literaturii contemporane naționale și universale.

Dar cele mai însemnate schimbări s-au petrecut în domeniul muncii cu cititorii. În orașe, bibliotecile au încetat de a privi pasiv împrumutul cărților, însușindu-și metode noi în popularizarea cărții și în munca cu cititorii. Formele și metodele de muncă cele mai des folosite sînt: organizarea de seri literare, consfătuiri cu cititorii, expoziții de cărți, etc.

Roadele metodelor noi de muncă în biblioteci se reflectă în numărul crescînd de împrumuturi, de cărți beletristice și științifice. Calitatea cărților împrumutate, tipul lor, numărul, sînt științific urmărite și valorificate. Această muncă este continuu îmbunătățită și adîncită, avîndu-se neconținut în vedere toate categoriile de cititori, care le sînt dorințele, nivelul lor cultural, etc.

Cabinetele metodice de la Praga și Martin, pe lângă sprijinul metodic dat bibliotecilor științifice de stat, publică materiale metodice și consultații, popularizează experiența înaintată din țară și străinătate, întreprind cercetări științifice cu privire la calitatea lec-

Clementinum. Aici se află cele trei mari biblioteci din Praga: Biblioteca universitară; Biblioteca națională slavă; Biblioteca politehnicii.

turii, popularizează cărți și se ocupă cu pregătirea politică și profesională a bibliotecarilor. Pe lângă cabinetele metodice funcționează un număr mare de colaboratori externi, recrutați din rândurile celor mai buni specialiști de la diferite biblioteci. Cabinetele metodice de la bibliotecile regionale editează materiale atractive pentru aceste manifestări. Cititorii sînt obișnuiți cu frecventarea manifestărilor de masă, din biblioteci, în unele regiuni și raioane folosindu-se forme ale propagandei artistice, seri muzicale, teatru de păpuși, etc. și care la noi intră în sarcina caselor de cultură.

Pentru îmbunătățirea muncii cu cititorii, s-a discutat la Congres oportunitatea introducerii raftului liber și a fișei analitice a cititorilor (urmărirea lecturii după genurile de literatură) așa cum au procedat bibliotecile din Ceski Budejovice și Banska Bistrița.

Succesele dobîndite de bibliotecile din Cehoslovacia în intervalul dintre cele două Congrese, ca și unele lipsuri inerente unei activități atît de fructuoase, au fost pe larg dezbătute de participanții la Congres.

De o mare însemnătate pentru bibliotecarii din țara noastră sînt însă sarcinile pe care cel de-al II-lea Congres le trasează bibliotecarilor din Cehoslovacia.

Ca sarcină de bază și pe care Congresul a stabilit-o pentru toate bibliotecile, este ajutorul pe care acestea trebuie să-l dea la înfăptuirea revoluției culturale. Această sarcină

include două obiective: 1) însușirea de către popor a culturii progresiste din trecut și prezent; și 2) lupta împotriva rămășițelor ideologiei burgheze în vederea făuririi culturii socialiste.

Congresul a reafirmat poziția partinică a activității bibliotecilor — partinitate legată de concepția științifică asupra lumii.

Congresul a subliniat de asemenea ajutorul pe care bibliotecile din Cehoslovacia l-au primit și pe care-l vor primi și în viitor din partea bibliotecilor sovietice. Se înțelege că aici, nu este vorba de o copiere mecanică a experienței sovietice, ci de o adaptare a acesteia la condițiile țării, la tradițiile culturale ale Cehoslovaciei.

O mare atenție a fost acordată bibliotecarilor. Ei au fost considerați sufletul activității bibliotecare, lucrători de răspundere pe șantierul măreț al construcției socialismului. Congresul a arătat că numai bibliotecarul înarmat cu concepția marxistă despre lume poate mijloci cu succes cunoașterea de către cititori a învățaturii marxist-leniniste. Bibliotecarului socialist trebuie să-i fie străin formalismul și birocratismul în atitudinea față de cititor. Adevăratul bibliotecar nu este un simplu distribuitor de cărți; el trebuie să aibă tact pedagogic, capacitatea de a lucra cu cititorul, cu masa cititorilor și să conducă această activitate.

Congresul recomandă, de asemenea, că în munca de antrenare a cititorilor pentru ale-

gerea cărților este bine să se folosească experiența sovietică, să se cunoască îndeaproape metodele folosite de bibliotecarii sovietici în munca cu cititorii și lupta lor împotriva lecturii unilaterale, folosirea bibliografiei și a planurilor de lectură.

O altă problemă importantă în munca bibliotecarilor este împrumutul între biblioteci. Lărgirea acestei acțiuni va permite ca orice cetățean să obțină cartea de care are nevoie din orice bibliotecă din țară și aceasta prin intermediul celei mai apropiate biblioteci științifice sau de masă.

O problemă mult dezbătută a fost aceea a regupării și comasării unora din bibliotecile științifice de stat (Biblioteca universitară, Biblioteca națională, Narodni Knihovna, Biblioteca Slavă și Biblioteca medicală de Stat), în biblioteca centrală de stat a Cehoslovaciei. Noua bibliotecă va reuni peste 4 milioane de volume, reprezentată prin fondurile aflate în bibliotecile mai sus arătate.

Biblioteca Centrală de Stat va îndeplini și rolul Centrului pentru coordonarea muncii bibliografice și metodice pentru toate bibliotecile din cuprinsul republicii.

Proiectul de reorganizare a rețelei bibliotecilor științifice de stat prevede o regrupare și a bibliotecilor din restul țării. De exemplu, la Brno, Biblioteca universitară, Biblioteca tehnică și Biblioteca pedagogică de stat se vor contopi într-una singură.

Prin aceste măsuri se înlătură paralelisme în fondul de cărți, se ieftinesc și se rationalizează achizițiile și activitatea bibliografică, se desființează barierele existente între bibliotecile științifice și de masă.

Analizând activitatea bibliotecară în cei zece ani, Congresul a stabilit că această activitate nu poate fi unilaterală. Nu trebuie uitat că „principalul câmp de bătălie pe care se va desăvârși construirea socialismului în țară este economia națională. De aceea, munca bibliotecarilor trebuie să fie strâns legată de producția industrială și agricolă și de nevoile dezvoltării rapide a științei și tehnicii naționale”.

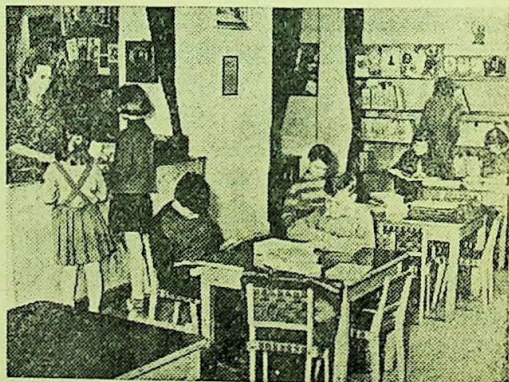
De o mare atenție s-a bucurat și problema muncii cu tineretul. Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Cehoslovac a stabilit mari sarcini în vederea educării tineretului :

legarea organică a învățămîntului și a întregului proces educativ cu activitatea productivă a tineretului, astfel ca în anul 1970 să se ajungă, ca majoritatea tineretului să aibă o pregătire la nivelul școlii medii. Aceste sarcini angajează pe toți lucrătorii bibliotecilor școlare de toate tipurile ca și pe lucrătorii altor biblioteci, să ridice munca bibliotecilor la nivelul educării socialiste a tineretului. Calea educării tineretului este colaborarea strînsă cu școala, cu învățătorii, cu organizațiile de tineret. Această împletire de interese trebuie să fie cit mai concretă.

Congresul a arătat, de asemenea, că un factor important și mobilizator în activitatea bibliotecilor este întrecerea. Desfășurată timp de 8 ani sub lozincă „Pentru o bibliotecă model” — întrecerea a arătat necesitatea continuării ei. Întrecerea viitoare sub lozincă „Pentru o bibliotecă populară model” trebuie să fie o întrecere permanentă și multilaterală.

Cel de-al doilea Congres al bibliotecarilor din Cehoslovacia dezbătînd documentele Congresului al XI-lea al Partidului Comunist a stabilit următoarele obiective :

1) Întărirea conștiinței socialiste și a unității moral-politice a poporului cehoslovac, în spiritul învățaturii marxist-leniniste. În acest scop, se va adînci activitatea de popularizare a literaturii politice în toate bibliotecile. Toate bibliotecile trebuie să dispună de material despre evenimentele interne și internaționale. În același timp trebuie puse la dispoziția cititorilor materiale de actualitate, să li se explice politica partidului în vederea

Secția de copii a bibliotecii populare din Karlovy-Vary

mobilizării lor la îndeplinirea sarcinilor construirii socialismului și la lupta pentru pace în întreaga lume.

2) Bibliotecile trebuie de asemenea, să atragă cele mai largi pături de cetățeni în acțiunea de educare culturală, pentru a se ajunge ca toți să devină cititori permanenți.

3) Desăvârșirea construcției socialismului la care pășește în prezent Cehoslovacia și începutul revoluției tehnice noi cresc considerabil sarcinile bibliotecilor, care trebuie să acționeze bine pregătite, atât în activitatea generală, cât și în domeniul bibliografiei și al activității documentare.

4) Cartea, — cel mai puternic mijloc de ridicare culturală a tineretului și maselor largi de cititori. Pentru aceasta literatura beletristică va fi puternic răspândită în rândurile tineretului și vîrstnicilor.

Congresul a reafirmat colaborarea dintre bibliotecile cehe și slovace, întărind astfel prietenia frățească dintre cele două popoare, cunoașterea reciprocă a valorilor culturale.

asemeni, legăturile de colaborare cu bibliotecile din Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. Bibliotecarii din Cehoslovacia au propus în acest scop organizarea unor conferințe sau seminarii anuale pentru dezbateră problemelor științifice și de metodă, pentru stabilirea unui punct de vedere comun, în privința îmbunătățirii muncii bibliotecilor socialiste, pe baza experienței înaintate.

Discuțiile purtate au conluc necesitatea unei întâlniri anuale într-una din țările socialiste și în care să se dezbată: rolul rețelei de bibliotecă în largă răspîndire a cărții, educarea și calificarea bibliotecarului de tip socialist, îndrumarea metodică a bibliotecilor și munca bibliografică în țările socialiste.

Această consfătuire urmează să aibe loc în vara anului acesta, probabil la Moscova.

S-a hotărît totodată ca revistele de specialitate din țările socialiste să editeze un număr special, care să înfățișeze realizările pe tărîmul bibliotecilor din țara respectivă.

Apelul păcii adresat bibliotecarilor din întreaga lume

De la tribuna celui de-al II-lea Congres al bibliotecarilor din Republica Cehoslovacă, bibliotecarii participanți s-au declarat solidari cu lupta popoarelor împotriva imperialismului, așîător la un nou război, împotriva colonialismului. Ei au adresat următorul apel, către toți bibliotecarii din lumea întreagă:

Unele evenimente internaționale, mai ales înarmarea atomică a Germaniei Occidentale provoacă îngrijorarea oricărui om cinstit. Avem datoria socială să cerem din răspuleri ca S.U.A., Anglia și Franța să ducă o politică realistă, să ne ridicăm împotriva războiului atomic distrugător, care ar aduce hecatombe de vieți omenești și ar putea să fie groparul civilizației de azi, și deci și al culturii, științei și artei. Această perspectivă o respinge orice om civilizat.

Forțele democratice au ieșit victorioase împotriva fascismului în cel de-al doilea război mondial. Poporul nostru, dorește sincer să fie lăsat să muncească în pace, să de-

săvîrșească construirea socialismului în țara noastră. Sînt însă forțe în lume, care nu iubesc pacea și pregătesc războiul. Aceasta ne-o dovedesc declarațiile fățișe revanșarde ale Germaniei occidentale, continuarea de către S.U.A. și Anglia a experiențelor cu bombe atomice și cu hidrogen, încercările S.U.A. de amestec în treburile interne ale țărilor de democrație populară din Orientul mijlociu sau în ale Chinei populare. La fel trebuie privită și atitudinea acelor cercuri imperialiste care nu vor să dea răspunsuri concrete la propunerile de întrecere pașnică ale U.R.S.S., la propunerile de a se reduce înarmările și de a înceta experiențele cu armele nucleare.

Chemăm pe toți bibliotecarii din întreaga lume să contribuie la răspîndirea cît mai largă a principiilor coexistenței pașnice, să popularizeze literatura, care ajută la cunoașterea reciprocă a științei, tehnicii și artei, care demască primejdia și grozăviile războiului, care luptă pentru unirea tuturor oamenilor de bună credință și pledează pentru coexistență și prietenie între popoare.

Congresul nostru condamnă cu hotărîre isteria războinică, dușmănia între popoare și aștirea rasială, respinge cărțile, revistele, organizațiile și forțele care propovăduesc un nou război. Protestăm cu hotărîre împotriva așa zisei arte și literaturi militante a propagandei de înrobire și distrugere a popoarelor. De asemenea, respingem literatura care primejduiește educația copiilor și a tineretului.

Cerem un larg schimb de cărți, reviste și bibliografii valoroase, un schimb de experiență în munca bibliotecarilor, un schimb de expoziții de cărți, seri literare și conferințe. Părerea noastră este că ar fi necesar să se editeze în fiecare țară, buletine periodice, cu cele mai bune opere științifice și de artă. Cerem să se organizeze sistematic un schimb de experiență între bibliotecarii din străinătate, care ar contribui foarte mult la cunoașterea muncii bibliotecilor din alte țări.

Recomandăm să se acorde o mai mare importanță aniversărilor culturale de însemnătate mondială, care permit o cunoaștere mai adîncă a operei și a gîndului celor mai mari personalități ale omenirii.

Invităm reprezentanții altor țări să vină la noi, să ia parte la aniversările noastre naționale, la expozițiile noastre, la seri literare, conferințe etc. Vrem să sprijinim traducerea operelor literare și științifice, să edităm în mai mare măsură pe clasicii literaturii universale, să ne informăm reciproc despre cele mai importante cărți noi din domeniul literaturii, artei, științei și tehnicii.

Dacă toți bibliotecarii din lume își vor uni forțele în recomandarea acelei literaturi, care permite cunoașterea și înțelegerea adevăratei vieți, a culturii și artei, a tradițiilor istorice a altor popoare, vom contribui substanțial la micșorarea încordării internaționale, la apropierea între popoare.

Cartea și străduința bibliotecarilor să devină pledoarie fierbinte în apărarea păcii, să fie solii prieteniei și înțelegerii, să contribuie activ la progresul omenirii, la dezvoltarea științei și tehnicii, să îmbogățească și să înveselească pe omul de azi!

Să se dezvolte schimburi reciproce prietenești între bibliotecarii din lumea întreagă!

Bratislava, 20 noiembrie 1958.

*Participanții la Congresul al II-lea
al bibliotecilor cehoslovace*

În lumina documentelor Consfătuirii de la Constanța

La biblioteca raională Caracal a avut loc luna trecută seminarul raional cu bibliotecarii sătești și cei ai căminelor culturale, caselor de citit și colțurilor roșii din gospodăriile agricole colective. Din referate și discuții au reieșit o serie de metode bune folosite de bibliotecile de la sate în sprijinul transformării socialiste a agriculturii, dezvoltării și consolidării sectorului socialist.

Biblioteca sătească din comuna Traian, a organizat de pildă două expoziții de cărți pe teme agricole, susținând expoziția de produse agricole, comparativă, din sectorul socialist și sectorul individual, organizată de căminul cultural. De asemenea a inițiat o consfătuire cu cititorii asupra cărții *Ferestre întunecate* de Marin Preda, la care a luat parte un număr mare de colectivști și țărani cu gospodării individuale. Discuțiile au arătat succesele gospodăriei colective, precum și viața din ce în ce mai fericită pe care o duc azi.

La cercurile de citit, bibliotecara Nicolăina Elisabeta, ajutată de cadrele didactice din comună, a sprijinit munca de lămurire pentru transformarea socialistă a agriculturii. La aceste cercuri de citit, cit și la sediile întovărășirilor din comună, s-a organizat cite o bibliotecă mobilă cu cele mai bune cărți agrozootehnice care au fost popularizate în mod organizat, atrăgându-se astfel noi cititori.

Tovarășa bibliotecară a sprijinit și colțul roșu al gospodăriei colective, organizând aici manifestări de masă cu cartea. Anul trecut colectiva din comuna Traian a obținut frumoase venituri de la livadă, deși nu are o suprafață prea mare. Pentru aceasta colectivul bibliotecii sătești s-a gândit să organizeze la colțul roșu, cu sprijinul tehnicianului și conducerii gospodăriei, o consfătuire cu colectivștii pe tema: *Livada cu pomi aduce mari beneficii G.A.C.-ului*. În urma acestei consfătuiri s-a hotărât să fie

extinsă suprafața livezii. O altă temă care a făcut obiectul unei consfătuiri cu cititorii la colțul roșu a fost: *Sectorul zootehnic izvor de venituri în G.A.C.*

Ambele consfătuiri cu teme legate de viața gospodăriei au ajutat ca marea masă a colectivștilor să înțeleagă că măbind suprafața livezii și sectorul zootehnic în gospodăria colectivă va crește și valoarea zilei-muncă, se va îmbunătăți felul de trai al colectivștilor. Aceste realizări vor hotări prin puterea faptelor, ca și alți țărani individuali să intre în colectivă.

Un alt exemplu bun este al bibliotecii din Amărăștii de Jos. În manifestările de masă organizate, bibliotecara Ștefan Elena, în cadrul bibliotecii și colțului roșu al colectivei, munca s-a axat pe valorificarea pământurilor nisipoase din raza comunei, prin plantarea lor cu viță de vie.

Și bibliotecile căminelor culturale din raionul Caracal au dus munca cu cartea în lumina documentelor Consfătuirii de la Constanța. O activitate susținută au depus bibliotecile căminelor culturale din Gostavașu, Fărcașul de Sus, unde învățătorul Bezedo Grigore a difuzat nu mai puțin de 414 cărți cu caracter agrozootehnic, etc.

În centrul atenției bibliotecilor din raion au stat și alte obiective: asigurarea bazei furajere pe timpul iernii pentru animale, sprijinirea cursurilor agrozootehnice de masă organizate la sate etc. Bibliotecarii participanți la consfătuire s-au angajat ca în perioada de iarnă să-și desfășoare activitatea pe baza cunoașterii vieții reale a satului, a felului cum își duc munca gospodăria colectivă sau întovărășirile din satul respectiv.

C. NEAGOE
bibliotecar șef
al bibliotecii raionale
Caracal, reg. Craiova

VĂ RECOMANDĂM

LITERATURA

STEINBECK JOHN — *Bătălia*. București, 1958, Editura de stat pentru literatură și artă, 325 p. lei 6,75.

Romanul *Bătălia* al scriitorului John Steinbeck este alături de cealaltă operă a sa *Frucele miniei*, una din cărțile reprezentative ale literaturii americane din ultimele decenii.

Născut în 1900 la Salinas, în statul California, John Steinbeck e un romancier al Sudului, care știe să arate curajos fața hidă a capitalismului american. În *Bătălia*, scriitorul folosește întreaga sa forță artistică pentru demascarea exploatării capitaliste. Ca și în *Frucele miniei*, în romanul *Bătălia* e vorba de drama muncitorilor care lucrează la strînsul recoltei, siliți de mizerie să accepte orice salariu. Bătrînul Dan, London, Dokin, acceptă, scrișnînd din dinți, condițiile patronilor, cari știu că muncitorii și-au cheltuit ultimii bani ca să ajungă la livezi în căutarea unei munci, că nu-și pot îngădui luxul să refuze ceea ce li se oferă. Patronii jefuiesc pe muncitori, fără milă și cu ajutorul fațis al autorității de stat, care apără pe exploatatori, în disprețul legilor existente.

Acțiunea romanului *Bătălia* se împleteste în jurul organizării unei greve, în livezile Sudului. Jim și Mac, doi activiști revoluționari sînt trimiși să organizeze o grevă a culegătorilor de mere din valea Torgas.

În lupta lor comună, Mac se atașează de Jim, și amîndoi se străduiesc să atragă solidarizarea culegătorilor de mere la grevă, să-i stimuleze la acțiune unită, hotărîtă, împotriva patronului hrăpăreț, combătînd cu vigoare orice tentativă de delăsare. Punctul culminant este asasinarea lui Mac, de către uneltele patronului și pe care Jim o folosește pentru stringerea rîndurilor greviștilor în fața dușmanului comun.

Cartea are însă scăderi în tratarea luptei pentru revendicări sociale. Mac și Jim nu se sprijină pe mase, ci le pun doar în acțiune. Chiar în condițiile foarte grele în care ei sînt siliți să acționeze, comportarea lor rămîne nefirească pentru cine știe cum au luptat comuniștii în ilegalitate. Pe comunist îl caracterizează legătura nemijlocită cu masele pe care le conduce și a căror conștiință po-

litică o înalță. Imaginea revoluționarilor din *Bătălia* este din acest punct de vedere departe de realitate.

Dar aceste greșeli ale scriitorului nu anulează mesajul politic al cărții. *Bătălia* rămîne descrierea unei lupte organizate. O luptă ai cărei sorți de izbîndă imediată sînt încă îndoelnici. Dar e o bătălie într-un război vast social, al cărui sfîrșit nu poate fi decît victoria celor exploatați.

TAGORE, RABINDRANATH: *Pietrele flămînde*. În romînește de Petre Solomon. [Cu un] cuvînt înainte [de] Petre Solomon. Buc., 1958, 144 p., lei 2,25. (Colecția „Meridiane”).

Volumul cuprinde 10 povestiri ale marelui scriitor indian Rabindranath Tagore care a trăit între anii 1861—1941, lăsînd o operă impresionantă: 50 volume de versuri, peste 30 piese de teatru, mai mult de zece romane, peste 100 de povestiri și peste 3000 de cîntece. Povestirile din acest volum, care fac parte dintr-o culegere tipărită în anul 1916 în limba engleză, sub îngrijirea autorului, sînt caracteristice perioadei de creație a marelui scriitor în care acesta a început să vadă și să prezinte în mod realist aspectele vieții inconjurătoare. Caracteristice în această privință sînt bucățile *Impărăția cartilor de joc* și *Stăpînul meu pruncul*, în care Tagore apare ca un adversar hotărît al împărțirii societății în caste. Viața copilului într-o societate neînțelegătoare și ostilă sînt redată în povestirea *A fost odată un rege*, cu evocări din propria-i copilărie și *Întoarcerea acasă*. Ultima povestire înfățișează povestea unui copil care, adus la oraș ca să i se dea o educație aleasă, moare între zidurile Calcutei vișînd la casa lui de la țară. În *Pietrele flămînde* și *Vie sau moartă* autorul ridică un colț al perdelei negre de superstiții ce acoperea și sufoca în trecut viața poporului indian. În *Cuvioasa* și în *Lumina ochilor* apare frumusețea morală a femeii indiene. Iar în povestirea *Victoria* este înfățișată lupta dintre modestie și îngîmfare, dintre fățarnicie și sinceritate, dintre simplitate și înzorzonare. Pînă la urmă însă victoria este de partea adevăratelor virtuți.

ERATA. — În nr. 12, la pag. 12, col. 1-a, rîndul 34, se va citi: „1.655.000 cărți”.